

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

Egz. Nr 99

plk dr Kazimierz KAGANIEC

ZASADY UŻYCIA I DZIAŁANIA ARTYLERII PUŁKU W NATARCIU

(Skrypt)

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZTABOWEJ
SZTAŁU AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
27383

27383

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1966

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

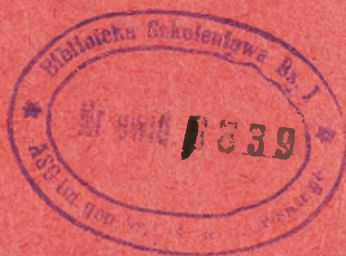
ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

Egz. Nr 99

płk dr Kazimierz KAGANIEC

ZASADY UŻYCIA I DZIAŁANIA ARTYLERII PUŁKU
W NATARCIU

(Skrypt)

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
27383

27383

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1966

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI WOJSK
RAKIETOWYCH I ARTYLERII

Wzrost. prot. 12357. P

płk prof. Józef STACHOWSKI

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr....

99

płk dr Kazimierz KAGANIEC

" ZASADY UZYCIA I DZIAŁANIA ARTYLERII PUŁKU W NATARCIU "

/ S k r y p t /

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI
AKADEMII SZTABU
GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
Nr. 27383

SPIS TREŚCI

W S T E P.

1. Ogólne zadania artylerii pułku.
2. Możliwe wzmocnienie pułku środkami artylerii.
3. Zasady podziału środków artylerii pułku.
4. Ugrupowanie bojowe artylerii pułku.
5. Niektóre zagadnienia organizacji działań artylerii pułku:
 - A. Przygotowanie i złożenie propozycji użycia artylerii.
 - B. Organizacja wprowadzenia /przegrupowania/ i rozwinięcia artylerii.
 - C. Organizacja rozpoznania artyleryjskiego.
 - D. Planowanie działań bojowych artylerii pułku.
 - E. Wydanie wytycznych do kierowania ogniem.
6. Działanie artylerii pułku :
 - A. W okresie organizacji natarcia.
 - B. W czasie prowadzenia natarcia.

Zakończenie.

Bibliografia.

Załączniki.

X

W S T E P.

Pułk może przechodzić do natarcia w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem, z rejonu wyjściowego położonego w głębi lub wprost z marszu. Przy czym natarcie może być prowadzone z użyciem broni masowego rażenia lub w warunkach stałego zagrożenia jej użyciem przez nieprzyjaciela. Stała groźba użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia wywołuje konieczność rozśrodkowywania wojsk i stosowania innych przedsięwzięć zmniejszających skutki jej zastosowania jak np: stosowanie szerokiego manewru i umiejętne wykorzystanie właściwości ochronnych terenu.

Przełamania obrony przeciwnika na określonym odcinku, pułk może dokonywać wspólnie z innymi oddziałami lub samodzielnie.

W natarciu z użyciem broni masowego rażenia poszczególne pułki w dywizji, a nawet bataliony w pułkach mogą działać na oddzielnych kierunkach i przełamywać / pokonywać / obronę przeciwnika samodzielnie.

W natarciu bez użycia broni masowego rażenia oddziały dywizji zazwyczaj będą dokonywały przełamania obrony na wspólnym odcinku, a rozwijały działania na oddzielnych kierunkach. W specyficznych warunkach, wynikających z właściwości terenu lub ukształtowania zarysu frontu, pułk nawet bez użycia broni masowego rażenia może samodzielnie dokonywać przełamania obrony przeciwnika.

Najsilniejszym środkiem masowego rażenia w walce jest broń jądrowa. Głównym środkiem przenoszenia ładunków jądrowych do celów są rakiety i samoloty. Broń jądrową używa się niespodziewanie, masowo i zwykle na głównym kierunku do wykonania najważniejszych zadań w walce.

Głównym czynnikiem wyzwalającym ruch wojsk i ich manewr jest ogień wykonywany różnymi środkami rażenia.

Pułk wprawdzie dotychczas nie dysponuje wojskami raketowymi i lotnictwem lecz może wykorzystywać skutki ich uderzeń na kierunku swego działania.

Główną siłą ogniową w ręku dowódcy pułku jest artyleria. Ona jest zasadniczym środkiem zwalczania nieprzyjaciela znajdującego się w bezpośredniej styczności z pododdziałami pułku, działającego zarówno na kierunkach stosowania broni masowego rażenia, jak i na kierunkach, gdzie broń ta nie jest stosowana.

1. Ogólne zadania artylerii pułku.

Zakres zadań wykonywanych przez artylerię pułku w natarciu zależy przede wszystkim od : sił nieprzyjaciela znajdujących się w pasie natarcia pułku i charakteru jego obrony ; ilości uderzeń broni masowego rażenia i lotnictwa wykonywanych na kierunku działania pułku ; ilości artylerii działającej na kierunku rozpatrywanego pułku ze szczebla dywizji ; warunków w jakich pułk przechodzi do natarcia.

Głównym zadaniem artylerii pułku w natarciu jest zwalczanie celów położonych przede wszystkim bezpośrednio przed frontem nacierających pododdziałów i na ich skrzydłach oraz mózdzierzy nieprzyjaciela. Ponadto artyleria pułku powinna być w stałej gotowości do wzięcia udziału w zwalczaniu taktycznych środków napadu jądrowego i artylerii nieprzyjaciela.

W całości zadania artylerii pułku w natarciu można wyróżnić :

- a/ zadania w okresie organizacji natarcia ;
- b/ zadania w okresie ogniowego przygotowania natarcia ;
- c/ zadania w okresie ogniowego wsparcia natarcia.

Pierwsza grupa zadań dotyczy tylko artylerii pułku przechodzącego do natarcia z podstaw wyjściowych położonych w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem. W natarciu z rejonu wyjściowego położonego w głębi ta grupa zadań z zasady realizowana będzie przez artylerię oddziałów będących w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem. Natomiast pozostałe grupy zadań występują prawie we wszystkich sytuacjach.

Działalność ogniowa artylerii w okresie organizacji natarcia powinna sprzyjać stworzeniu warunków do rozpoczęcia natarcia.

- W okresie organizacji natarcia artyleria pułku może :
- osłaniać przegrupowanie i zajmowanie podstaw wyjściowych do natarcia przez pododdziały pułku ;
 - dezorganizować prace nad organizacją obrony przez nieprzyjaciela ;
 - brać udział w wzbranianiu wykonania kontrprzygotowania przez nieprzyjaciela ;
 - wspierać walkę przy odpieraniu ewentualnego uderzenia nieprzyjaciela, wykonywanego w ślad za kontrprzygotowaniem ;
 - wspierać działania własnych pododdziałów prowadzących rozpoznanie walką.

Ogniove przygotowanie natarcia wykonuje się w celu skutecznego obezwładnienia obrony nieprzyjaciela na odcinku przełamania i na bezpośrednich jego skrzydłach, a tym samym stworzenia warunków do zdecydowanego ataku oraz do dalszego rozwijania natarcia przez pododdziały pułku. W warunkach wykonywania uderzeń jądrowych na czołową rubież obrony nieprzyjaciela, może nie zachodzić potrzeba wykorzystywania artylerii pułku w ogniowym przygotowaniu natarcia lecz dopiero w ogniowym wsparciu natarcia. Jednak takie sytuacje mogą występować rzadko i to przeważnie w natarciu z marszu po wykonaniu odpowiedniej ilości uderzeń jądrowych zapewniających uzyskanie wymaganego stopnia rażenia nieprzyjaciela.

W okresie ogniowego przygotowania natarcia artyleria pułku może :

- obezwładniać siły żywe i środki ogniowe rozmieszczone w punktach oporu batalionów pierwszego rzutu ;
- niszczyć ogniem na wprost i zwalczać ogniem pośrednim pojedyncze cele rozmieszczone w ugrupowaniu batalionów pierwszego rzutu, a przede wszystkim ich czołowych kompanii;
- zwalczać pododdziały moździerzy, wyrzutni pocisków "DAVY CROCKETT" i PPK nieprzyjaciela ;
- brać udział w zwalczaniu artylerii oraz dezorganizowaniu systemu dowodzenia nieprzyjaciela.

Ogniowe wsparcie natarcia ma na celu zapewnienie piechocie i czołgom nieprzerwanego ruchu naprzód oraz wykonania postawionych im zadań.

W okresie ogniowego wsparcia natarcia artyleria pułku:

- wspiera atak pododdziałów pułku przełamujących /pokonujących/ czołową rubież obrony nieprzyjaciela ;
- stwarza warunki do przełamania /pokonania/kolejnych rubieży oporu w głębi obrony nieprzyjaciela ;
- zwalcza moździerze oraz bierze udział w zwalczaniu artylerii i taktycznych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela ;
- wspiera walkę pododdziałów pułku przechodzących do odparcia kontrataków i podczas odpierania kontrataków nieprzyjaciela ;
- osłania rozwinięcie i wejście do walki drugich rzutów /odwodów/ batalionów i pułku oraz wspiera ich działanie ;
- może brać udział w osłonie rozwinięcia i wejścia do walki drugich rzutów /odwodów/ wyższych szczebli ;
- może brać udział w przygotowaniu warunków do przelotu i lądowania taktycznego desantu powietrznego oraz we wsparciu jego działań;
- wspiera pododdziały wykonujące pościg za nieprzyjacielem ;
- osłania skrzydła i styki pododdziałów pułku ;
- przygotowuje warunki i wspiera pododdziały pułku podczas forsowania przeszkody wodnej z marszu ;
- osłania utrzymanie opanowanych rubieży i obiektów przez pododdziały pułku.

Oprócz powyższych zadań artyleria pułku w natarciu może : stawiać zasłony dymne na określonych rubieżach lub zadymiać pojedyncze obiekty ; oświetlać pole walki w działaniach nocnych oraz wzniecać pożary w rejonie wymagającym oświetlenia lub w celu utrudnienia działań przeciwnikowi.

2. Możliwe wzmocnienie pułku środkami artylerii.

O wzmocnieniu pułku środkami artylerii decyduje dowódca dywizji. Ilość artyleryjskich środków wzmocnienia jaką może otrzymać pułk zależy głównie od : roli i zadania pułku w ugrupowaniu dywizji ; ilości uderzeń jądrowych wykonywanych na kierunku natarcia pułku ; ilości artylerii i pododdziałów rozpoznania artyleryjskich posiadanych w pułku i dywizji.

W przeciętnych warunkach pułk działający na kierunku głównego uderzenia dywizji może otrzymać jeden, a niekiedy

dwa dywizjony artylerii do ognia pośredniego lub pułk artylerii bez dywizjonu. Pułk działający na pomocniczym kierunku może otrzymać jeden dywizjon artylerii do ognia pośredniego lub nacierać bez środków wzmocnienia. Pułk tworzący oddział wydzielony i działający w oderwaniu od sił głównych dywizji może otrzymać jeden - dwa dywizjony artylerii do ognia pośredniego / w tym jeden dywizjon artylerii armat lub haubic-armat/ lub pułk artylerii bez jednego dywizjonu haubic, a w koniecznych sytuacjach nawet dywizjon przeciwpancerny. Pułk będący w drugim rzucie dywizji może otrzymać jeden dywizjon artylerii drogą zmiany podporządkowania artylerii z pułku pierwszego rzutu lub z pułku wychodzącego z walki, względnie z dyspozycji dowódcy dywizji. Taka zmiana podporządkowania może być przewidziana zawczasu lub może nastąpić przed wejściem pułku drugiego rzutu do walki. Ponadto pułk pierwszego rzutu dywizji może otrzymać pododdziały artylerii wsparcia i w większości wypadków korzystać ze wsparcia artylerii będącej w dyspozycji dowódcy dywizji. Niekiedy w charakterze środków wsparcia mogą być wykorzystywane pododdziały czołgów. Przy czym pododdziały czołgów w zależności od sytuacji mogą wykonywać zadania ogniem na wprost lub ogniem pośrednim.

Pułk zwykle otrzymuje taką ilość pododdziałów artylerii /czołgów/ wsparcia, która wraz z jego artylerią organiczną i przydzieloną pozwala wykonać wszystkie, nakazane mu przez dywizję, zadania, w okresie ogniowego przygotowania natarcia. Ilość tych pododdziałów w zależności od konkretnej sytuacji będzie różna.

Wszystkie środki wsparcia podporządkowuje się pułkowi na okres ogniowego przygotowania natarcia, a niektóre z nich ponadto na początkową fazę ogniowego wsparcia natarcia. Te ostatnie kończą swą działalność ogniową po osiągnięciu przez pododdziały wspieranego pułku określonej rubieży terenowej lub rubieży największej donośności poszczególnych rodzajów sprzętu. Rzuty ogniowe pododdziałów wsparcia z zasady nie mogą zmieniać stanowisk ogniowych. Dopuszczalne jest tylko przesunięcie punktów obserwacyjnych przez rzuty dowodzenia. Ponadto działalność ogniowa artylerii i czołgów wsparcia na

korzyść wspieranego pułku, jest ograniczona określonym zużyciem amunicji. Po wykonaniu zadań ogniowych pododdziały wsparcia pochodzące z drugich rzutów powinny posiadać pełne zapasy ruchome amunicji. W związku z tym zadania ogniowe muszą wykonywać amunicją złożoną w ramach zapasów doraźnych.

Pułk z zasady nie otrzymuje zawczasu wzmocnienia w środkach przeciwpancernych. Tylko pułkowi tworzącemu oddział wydzielony, względnie przechodzącemu do odparcia kontrataku lub przeciwuderzenia, na ten czas, może być podporządkowany oddział przeciwpancerny dywizji.

W wypadku gdy pułk nie otrzymuje artylerii wzmocnienia poza wyjątkowymi sytuacjami nie otrzymuje również wzmocnienia środkami rozpoznania artyleryjskiego.

Pułk działający na głównym kierunku uderzenia dywizji, najczęściej może dysponować dwoma - trzema wylotami śmigłowców oraz plutonem rozpoznania dźwiękowego.

W wyjątkowych wypadkach /gdy pułk otrzymuje dywizjon z ABAA/ pułkowi może być przydzielona jedna stacja radiolokacyjna SNAR-2. Gdy pułkowi w ramach wzmocnienia zostanie przydzielona część pułku artylerii wraz ze sztabem, wówczas poza dotychczas wymienionymi środkami rozpoznania artyleryjskiego / z wyjątkiem stacji radiolokacyjnej SNAR-2/, w ramach pułku artylerii może otrzymać pluton topograficzny lub jego część.

3. Zasady podziału środków artylerii pułku.

Podziału wysiłku ogniowego artyleryjskich środków dokonuje się według następujących zasad :

- większość artylerii ~~o~~ ognia pośredniego i środków rozpoznania artyleryjskiego wyznacza się na główny kierunek uderzenia, zaś środków przeciwpancernych na kierunek zagrożenia pancernego ;
- ogień artylerii o mniejszej donośności oraz ~~o~~ mniejszej sile ognia wykorzystuje się zwykle bezpośrednio na korzyść batalionu /kompanii /, zaś ogniem artylerii o większej donośności i o większej sile oddziałuje się na rzecz całego pułku ;

- przy podziale artyleryjskich środków uwzględnia się ich przeznaczenie, dotychczasowy podział i położenie oraz warunki terenowe i warunki dowodzenia w czasie walki;
- w pierwszym rzędzie zaspakają się potrzeby batalionów/kompanii/ pierwszego rzutu, a w następnej kolejności potrzeby szczebla pułkowego oraz batalionu /kompanii/ drugiego rzutu pułku.

Wykorzystanie artylerii organicznej, przydzielonej i wsparcia w pułku zmechanizowanym może być następujące :

- a/ W wypadku przydzielenia pułkowi pułku artylerii bez jednego dywizjonu, oba dywizjony mogą pozostawać w dyspozycji dowódcy pułku, z tym że minimum po jednej baterii z każdego dywizjonu można wydzielić do wsparcia pierwszorzutowych batalionów. Organiczną baterię haubic 122 mm pułku można w tym wypadku przydzielić do batalionu działającego na głównym kierunku, z tym, że nie oznacza to rezygnacji z wykorzystania jej ognia w interesie pułku. Inne rozwiązanie może przewidywać wydzielenie jednego dywizjonu do wsparcia batalionu działającego na głównym kierunku, a pułk artylerii bez dwóch dywizjonów może pozostawać w dyspozycji dowódcy pułku. Organiczna bateria haubic może być przydzielona batalionowi działającemu na pomocniczym kierunku.
- b/ W wypadku przydzielenia pułkowi dwóch dywizjonów z różnych jednostek artylerii i niemożności / względnie niecelowości/ zorganizowania pułkowej grupy artylerii, jeden z dywizjonów może być przydzielony batalionowi działającemu na głównym kierunku, a drugi może pozostawać w dyspozycji dowódcy pułku. Natomiast organiczna bateria haubic powinna być przydzielona batalionowi działającemu na pomocniczym kierunku.
- c/ Gdy pułkowi przydzielono tylko jeden dywizjon artylerii, z zasady pozostaje on w dyspozycji dowódcy pułku, lecz z jego składu po jednej baterii można wydzielić do wsparcia batalionów pierwszego rzutu. Organiczna bateria haubic w tej sytuacji może być przydzielona batalionowi działającemu na kierunku głównego uderzenia.

Inne rozwiązanie może zakładać wydzielanie ze składu dywizjonu tylko jednej baterii do wsparcia batalionu

działającego na pomocniczym kierunku.

d/ Jeśli pułkowi nie przydzielono artylerii, bateria haubic z reguły pozostaje w dyspozycji dowódcy pułku.

Środki wsparcia do ognia pośredniego podporządkowane pułkowi tylko na okres ogniowego przygotowania natarcia z zasady wykorzystuje się w sposób scentralizowany na szczeblu pułku. Natomiast pododdziały artylerii wsparcia biorące udział w ogniowym przygotowaniu natarcia i w ogniowym wsparciu natarcia można podporządkować batalionom pierwszego rzutu.

Baterię przeciwpancerną pz z zasady pozostawia się w dyspozycji dowódcy pułku i może ona tworzyć odwód przeciwpancerny pułku lub wchodzić w jego skład. W wyjątkowych wypadkach bateria przeciwpancerna może być przydzielona w całości oddziałowi wydzielonemu pułku lub podporządkowana jednemu z batalionów przechodzących do odparcia kontrataku nieprzyjaciela.

Artylerię organiczną i przydzieloną w batalionach wykorzystuje się według decyzji dowódców batalionów.

Plutony moździerzy 82 mm zazwyczaj przydziela się kompaniom pierwszego rzutu batalionu.

Wykorzystanie plutonu moździerzy 120 mm uzależnione jest od ilości artylerii jaką dysponuje dowódca batalionu. Jeśli batalion nie dysponuje artylerią przydzieloną ani artylerią wsparcia, to pluton moździerzy 120 mm z reguły pozostaje w dyspozycji dowódcy batalionu. Gdy batalion dysponuje artylerią przydzieloną, wówczas pluton moździerzowy 120 mm może być przydzielony jednej z kompanii pierwszego rzutu batalionu do czasu wejścia do walki kompanii drugiego rzutu. W takich wypadkach artyleria przydzielona do batalionu zwykle pozostaje w dyspozycji dowódcy batalionu, jednak jej część może być wydzielona do wsparcia kompanii wykonującej najważniejsze zadania w batalionie. W wypadkach gdy batalion dysponuje tylko artylerią wsparcia, sposób wykorzystania plutonu moździerzy 120 mm nie zmienia się, a artyleria wsparcia w całości pozostaje w dyspozycji dowódcy batalionu. Przy posiadaniu w batalionie artylerii przydzielonej i wsparcia, całość

tej artylerii może pozostawać w dyspozycji dowódcy batalionu lub część artylerii przydzielonej może być wydzielona do wsparcia kompanii pierwszego rzutu.

Pluton przeciwpancerny z zasady w całości pozostawia się w dyspozycji dowódcy batalionu. W wypadkach dysponowania przeciwpancerną artylerią przydzieloną lub wsparcia, organiczny pluton przeciwpancerny może być w całości przydzielony do jednej kompanii pierwszego rzutu, a przeciwpancerna artyleria przydzielona, a tym bardziej - wsparcia, pozostaje w dyspozycji dowódcy batalionu.

W wypadku przydzielenia pułkowi czołgów dwóch dywizjonów artylerii z różnych jednostek, oba dywizjony mogą pozostawać w dyspozycji dowódcy pułku jako PGA, przy czym część baterii z reguły będzie wykorzystywana do bezpośredniego wsparcia kompanii czołgów pierwszego rzutu. Przy posiadaniu w pułku czołgów jednego dywizjonu artylerii, z reguły pozostawia się go w dyspozycji dowódcy pułku, jednak niektóre baterie tego dywizjonu mogą być wydzielone do wsparcia kompanii czołgów działających w pierwszym rzucie pułku.

Zasady wykorzystania artylerii wsparcia w pułkach czołgów są takie same jak w pułkach zmechanizowanych.

Podział środków rozpoznania artyleryjskiego jest uzależniony od ilości dywizjonów, którymi dysponuje pułk w ramach wzmocnienia. Gdy pułk otrzymał tylko jeden dywizjon, przydzielone środki rozpoznania artyleryjskiego wykorzystuje się centralnie. Gdy pułk dysponuje więcej niż jednym dywizjonem, wówczas pluton rozpoznania dźwiękowego wykorzystuje się centralnie, a stację radiolokacyjną SNAR-2 najczęściej pozostawia się w dyspozycji dywizjonu, z którym stacja przybyła do pułku. Wyloty śmigłowców w wypadku omawianym wyżej, wykorzystuje się centralnie lub przydziela się od 1 - 2 wylotów poszczególnym dywizjom. Przez przydział pułkowi - 2 - 3 wylotów należy rozumieć pełne wyloty. W praktyce wykorzystuje się wyloty krótkotrwałe/20 min/, a zatem przydzieloną 2 - 3 pełne wyloty odpowiadają średnio 4 - 6 wylotom krótkotrwałym.

Przydzielone pułkowi środki rozpoznania artyleryjskiego wykorzystuje się w zależności od ich przeznaczenia.

Pluton rozpoznania dźwiękowego może być wykorzystany do wykrywania artylerii i moździerzy nieprzyjaciela oraz kierowania ogniem artylerii własnej.

Wyloty śmigłowców mogą być wykorzystane do : rozpoznania rejonów ześrodkowania, stanowisk ogniowych i ruchu artylerii nieprzyjaciela przez obserwację wzrokową i fotografowanie skośne oraz udokładnienia rozpoznania.

Dodatkowo śmigłowce można wykorzystać do kierowania ogniem artylerii własnej oraz kontroli maskowania ugrupowania własnej artylerii.

Stację radiolokacyjną SNAR-2 wykorzystuje się do rozpoznania kolumn w ruchu wojsk zmechanizowanych, czołgów i artylerii oraz do kierowania ogniem artylerii własnej.

Pluton rozpoznania topograficznego /drużynę/ wykorzystuje się do dowiązania topograficznego ugrupowania bojowego pododdziałów i środków rozpoznania artyleryjskiego oraz kontroli dowiązania topograficznego.

4. Ugrupowanie bojowe artylerii pułku

W ugrupowaniu bojowym pułku zmechanizowanego występuje: artyleria batalionów, artyleria dyspozycyjna dowódcy pułku lub pułkowa grupa artylerii, oraz odwód przeciwpancerny pułku. Artyleria batalionów jest elementem ugrupowania bojowego batalionów, a artyleria dyspozycyjna dowódcy pułku ^{du} pułkowa grupa artylerii oraz odwód przeciwpancerny pułku są odrębnymi elementami ugrupowania bojowego pułku. W ugrupowaniu bojowym pułku czołgów występuje w zasadzie tylko artyleria dyspozycyjna dowódcy pułku lub pułkowa grupa artylerii.

W celu wykonania zadań w okresie ogniowego przygotowania natarcia i w początkowej fazie ogniowego wsparcia natarcia pułk z reguły rozwija swoją artylerię. Przy czym w natarciu z podstaw wyjściowych położonych w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem z zasady rozwija się całość artylerii pułku z wyjątkiem artylerii batalionu drugiego rzutu. W natarciu z rejonów wyjściowych położonych w głębi z zasady rozwija się całość środków wzmocnienia, a ponadto w pułku zmechanizowanym - organiczną baterię haubic, a niekiedy odwód przeciwpancerny pułku i kompanię czołgów będącą w drugim rzucie pułku.

W natarciu z marszu rozwijanie artylerii pułku następuje stopniowo - jak w boju spotkaniowym.

Ugrupowanie bojowe całości artylerii pułku w rejonie rozwinięcia powinno : zapewniać wykonanie wszystkich stojących przed nią zadań w okresie ogniowego przygotowania natarcia i w początkowej fazie ogniowego wsparcia natarcia ; wykluczać zbytnie skupienie środków, a w związku z tym poniesienie dużych strat od jednego wybuchu jądrowego nieprzyjaciela ; zapewnić możliwość wsparcia pododdziałów pułku na jak największą głębokość, zwłaszcza artylerią wsparcia ; zapewniać najwłaściwsze wykorzystanie warunków terenowych, ciągłość i elastyczność dowodzenia oraz kierowania ogniem.

Artylerię batalionów rozmieszcza się w ich ugrupowaniu zgodnie z decyzją dowódców batalionów. Natomiast artylerię dyspozycyjną dowódcy pułku lub PGA oraz odwód przeciwpancerne pułku - zgodnie z decyzją dowódcy pułku lub zgodnie z wytycznymi dowódcy artylerii dywizji.

Stanowiska ogniowe plutonów moździerzy 82 mm wybiera się w ugrupowaniu wspieranych kompanii lub bezpośrednio za ich ugrupowaniem. Punkty obserwacyjne dowódców plutonów rozmieszcza się razem lub w pobliżu PO dowódców wspieranych kompanii.

Stanowiska ogniowe plutonów moździerzy 120 mm wybiera się na kierunku głównego uderzenia batalionu względnie bezpośrednio za ugrupowaniem wspieranej kompanii. Punkt obserwacyjny dowódcy plutonu /baterii/ znajduje się przy dowódcy wspieranej kompanii lub przy dowódcy batalionu. Odległość SO plutonów moździerzy 82 i 120 mm od rubieży czołowych punktów oporu nie powinna przekraczać 1 km.

Plutony przeciwpancerne batalionów z zasady rozmieszcza się na stanowiskach wyczekiwania, w pobliżu ich stanowisk ogniowych do strzelania na wprost.

Stanowiska ogniowe baterii haubic pz wybiera się na kierunku głównego uderzenia pułku względnie na kierunku batalionu, któremu została podporządkowana lub przydzielona. Punkt obserwacyjny tej baterii może znajdować się przy dowódcy wspieranego batalionu lub na kierunku głównego uderzenia pułku.

Stanowiska ogniowe artylerii dyspozycyjnej wybiera się w pasie natarcia pułku, możliwie na kierunku głównego uderzenia. Przy czym pododdziały artylerii działające najdłużej z tych stanowisk ogniowych powinny być rozmieszczane bliżej przedniego skraju, a pozostałe w głębi. Stanowiska ogniowe dla organicznej baterii haubic pz oraz dla artylerii przydzielonej i wsparcia wyznacza się w odległości 1 - 3 km od czołowej rubieży punktów oporu. Stanowiska ogniowe dla pododdziałów czołgów wykorzystywanych do strzelania ogniem pośrednim wyznacza się w odległości 4 - 5 km, a niekiedy głębiej. Punkty obserwacyjne dla artylerii dyspozycyjnej wybiera się w ugrupowaniu pierwszorzutowych pododdziałów pułku i między nimi. Niektóre pododdziały wsparcia mogą nie rozwijać punktów obserwacyjnych, jak na przykład : pododdziały czołgów, pododdziały artylerii ze składu odwołu przeciwpancernego dywizji itd. Stanowiska dowodzenia artylerii dyspozycyjnej mogą być rozmieszczane przy sztabie pułku, w rejonie stanowisk ogniowych lub za rubieżą punktów obserwacyjnych. Odstępy między sąsiednimi bateriami artylerii i pododdziałami czołgów powinny wynosić w zasadzie nie mniej niż 2000 m. Przy większym skupieniu stanowisk ogniowych pododdziały artylerii i czołgów będą narażone na zbyt duże straty od ewentualnych uderzeń jądrowych.

Odwód przeciwpancerny pułku w okresie organizacji natarcia z podstaw wyjściowych położonych w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem zajmuje rejon ześrodkowania, gdzie znajduje się w stałej gotowości do wzięcia udziału w osłonie przegrupowania pododdziałów pułku oraz w odparciu ewentualnego uderzenia broni pancernej nieprzyjaciela, wykonywanego na podstawie wyjściowe naszych wojsk w ślad za kontrprzygotowaniem. W tym celu rejon ześrodkowania, rubieże rozwinięcia i drogi manewru dla OPpnc przygotowuje się zawczasu.

Rejon ześrodkowania OPpnc wyznacza się między pierwszym a drugim rzutem pułku, w pobliżu węzła dróg zapewniającego wykonanie manewru na kierunki zagrożenia pancernej oraz w terenie umożliwiającym zorganizowanie obrony okrężnej. Wielkość rejonu ześrodkowania zależy od składu OPpnc i tak np. OPpnc w składzie baterii przeciwpancernej może zajmować rejon o powierzchni do 2 km², a OPpnc w silniejszym składzie - rejon

odpowiednio większy.

Rubież rozwinięcia wybiera się na kierunkach zagrożenia pancernego w powiązaniu z rejonami obrony / z podstawami wyjściowymi/ batalionów pierwszego rzutu i głębiej.

W natarciu z rejonu wyjściowego położonego w głębi rejonu ześrodkowania i rubieży rozwinięcia dla OPpanc na podstawach wyjściowych nie wyznacza się.

W obu wypadkach przejścia do natarcia, /choćby chyba znacznie rzadziej w natarciu z podejścia/ OPpanc pułku w okresie ogniowego przygotowania natarcia może być użyty do strzelania na wprost. W związku z tym w takich wypadkach wyznacza się dla niego : ogólną rubież stanowisk ogniowych do strzelania na wprost, a bezpośrednio za nią stanowiska wyczekiwania dla pododdziałów PPK .

Dla wykonania określonych zadań w toku natarcia OPpanc zazwyczaj otrzymuje kierunek przesuwania się, miejsce pośrednich rejonów ześrodkowania i przewidywane rubieże rozwinięcia.

Pododdziały i środki rozpoznania artyleryjskiego ugrupowuje się w terenie uwzględniając : możliwości techniczne sprzętu, sytuację taktyczną, zadania rozpoznania, warunki terenowe oraz możliwości szybkiego przesunięcia.

Pluton rozpoznania dźwiękowego rozwija się na rubieży w odległości 1 - 2 km od przedniego skraju. Przy rozmieszczeniu plutonu rozpoznania dźwiękowego należy uwzględnić :

- możliwości techniczne sprzętu /wykrywanie moździerzy i artylerii nieprzyjaciela na głębokość do 8 km/;
- warunki terenowe mające wpływ na możliwości techniczne sprzętu dźwiękowego ;
- maskowanie ugrupowania bojowego.

Szerokość rubieży rozwinięcia plutonu rozpoznania dźwiękowego wynosi 3 - 4,5 km, ponieważ placówki dźwiękowe mogą być oddalone jedna od drugiej 1-1,5 km. Stację radiolokacyjną SNAR-2 rozwija się na wysokości punktów obserwacyjnych artylerii, uwzględniając wyniosłość terenu / za pomocą stacji można wykryć tylko te cele, do których stacja posiada bezpośrednią widoczność /.

Dla śmigłowców wyznacza się rubieże rozpoznania w odległości 4 - 5 od przedniego skraju nieprzyjaciela o szerokości 6 -7 km.

5. Niektóre zagadnienia organizacji działań artylerii pułku :

Bezpośrednim organizatorem działań bojowych artylerii z ramienia dowódcy pułku zmechanizowanego w zależności od sytuacji, a zwłaszcza ilości i składu artylerii wzmocnienia może być :

- a/ dowódca pułku artylerii przy współudziale swego sztabu i szefa artylerii pułku ;
- b/ dowódca dywizjonu i jego sztabu przy współudziale szefa artylerii pułku ;
- c/ szef artylerii pułku wraz ze swym pomocnikiem.

Bezpośrednim organizatorem działań bojowych artylerii w pułku czołgów z zasady będzie dowódca przydzielonej artylerii.

Działania artylerii pułku organizuje się na podstawie:

- zadań artylerii pułku i wytycznych dowódcy artylerii dywizji ;
- zadania pułku ;
- zamiaru dowódcy pułku i jego ewentualnych wytycznych ;
- aktualnych danych o nieprzyjacielu oraz o stanie i położeniu wojsk własnych, a szczególnie artylerii.

Treścią zadań bojowych artylerii pułku i wytycznych dowódcy artylerii dywizji mogą być następujące dane :

- wzmocnienie pułku środkami artylerii ;
- skład PGA /jeśli się taką tworzy / i kto jest jej dowódcą ;
- miejsce i czas przybycia artyleryjskich środków wzmocnienia do dyspozycji pułku /miejsce i czas przejęcia środków wsparcia/ ;
- w razie potrzeby - podział rejonów stanowisk ogniowych i rejonów zastrzeżone dla środków będących w dyspozycji dywizji /niekiedy rejonów stanowisk ogniowych poszczególnych dywizjonów artylerii pułku/ ;
- rubieże rozwinięcia OPpanc dywizji w pasie natarcia pułku ;
- wytyczne odnośnie wprowadzenia /przegrupowania/ i rozwinięcia środków artylerii;
- wyciąg z planu działań bojowych drt i artylerii dywizji zawierający : czas trwania i ukladu ogniowego przygotowania natarcia, zadania ogniowe artylerii pułku oraz zadania drt i artylerii dyspozycyjnej wykonywane na korzyść pułku, gęstość obezwładnienia poszczególnych rodzajów celów;

- zużycie amunicji dla artylerii pułku według okresów jej działania ;
- wielkość zapasu doraźnego amunicji oraz czas i miejsce jego dowozu ;
- wytyczne do kierowania ogniem i planowania przesunięć artylerii pułku dotyczące organizacji współdziałania wewnątrz ~~artylerii ; organizacji współdziałania wewnątrz artylerii ;~~
- inne niezbędne dane.

Zasadniczymi przedsięwzięciami w zakresie organizacji działań artylerii pułku w natarciu są :

- przygotowanie i złożenie propozycji użycia artylerii ;
- organizacja wprowadzenia /przegrupowania / i rozwinięcia artylerii ;
- planowanie rozpoznania artyleryjskiego ;
- planowanie ognia, w tym również ognia na wprost w okresie OPN, i przesunięć artylerii oraz działania OPDanc ;
- przygotowanie meteorologiczne, balistyczne i techniczne ;
- organizacja artyleryjskiego zaopatrzenia ;
- organizacja łączności ;
- postawienie zadań pododdziałom oraz wydanie niezbędnych wytycznych ;
- kontrola gotowości artylerii.

Dalszą treścią niniejszego skryptu będą tylko niektóre z wyżej wymienionych przedsięwzięć. Pozostałe będą przedmiotem oddzielnych opracowań.

A. Przygotowanie i złożenie propozycji użycia artylerii.

Zakres i treść propozycji użycia artylerii pułku zależą od warunków w jakich przygotowuje się natarcie, a przede wszystkim od ilości czasu posiadanego na jego organizację. Opracowywanie propozycji użycia artylerii nie może opóźnić przygotowania pododdziałów artylerii do działań. W związku z tym praca w pododdziałach powinna przebiegać równolegle z pracą dowódcy i sztabu organizującego działania artylerii pułku.

Po uzyskaniu wyżej wymienionych danych dowódca organizujący działania bojowe artylerii pułku powinien niezwłocznie przeanalizować zadanie, skalkulować czas, wydać zarządzenia przygotowawcze dla pododdziałów, dokonać podziału pracy nad

Przedsięwzięcie

przygotowaniem propozycji, ocenić położenie, wyciągnąć odpowiednie wnioski i przygotować się do złożenia propozycji użycia artylerii pułku.

Podczas analizy zadania należy uzmysłwić sobie zakres zadań spoczywających na artylerii pułku oraz ustalić co należy zrobić i w jakiej kolejności, aby osiągnąć gotowość całości artylerii/pułku w nakazanym czasie.

Podczas kalkulacji czasu należy określić w jakich terminach powinny być zrealizowane poszczególne przedsięwzięcia zarówno przez dowódcę i jego sztab, jak i przez podległe pododdziały.

Po przeanalizowaniu zadania i dokonaniu kalkulacji czasu należy nakazać podległym pododdziałom wykonanie takich prac przygotowawczych, które mogą być od razu realizowane oraz dokonać podziału pracy nad przygotowaniem propozycji.

Przygotowanie propozycji użycia artylerii przez poszczególnych oficerów odbywa się równolegle. Przy czym każdy z nich opracowując konkretne zagadnienia dokonuje jednocześnie oceny położenia w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla ich opracowania.

Do czasu meldowania propozycji oficerowie sztabu powinni przygotować mapę z położeniem wyjściowym i wszelkimi danymi jakie są w ich posiadaniu wraz z oceną nieprzyjaciela i propozycjami ugrupowania artylerii pułku : zestawienie sił i środków całości artylerii pułku, jej możliwości ogniowych oraz danych o stanie środków materiałowych, a zwłaszcza amunicji; propozycje organizacji rozpoznania artyleryjskiego, organizacji łączności i dowodzenia, a także inne zagadnienia według uznania dowódcy.

Propozycje użycia artylerii w natarciu pułku mogą obejmować :

- zadania artylerii pułku nakazane jej do wykonania przez dowódcę artylerii dywizji ;
- zadania wykonywane na korzyść pułku przez drt, artylerię dyspozycyjną dywizji i lotnictwo wsparcia ;
- proponowane dodatkowe zadania dla artylerii pułku w poszczególnych okresach jej działalności ogniowej ;
- skład bojowy artylerii pułku, aktualny stan i możliwe

Propozycje

- zmiany w jej stanie do czasu rozpoczęcia natarcia, możliwości ogniowe ;
- dotychczasowy i proponowany podział artylerii pułku oraz proponowane zmiany podporządkowania artylerii w toku natarcia, proponowany skład OPpanc i propozycje co do ilości środków, które należy wydzielić do strzelania na wprost w okresie OPN ;
 - propozycje odnośnie ugrupowania artylerii pułku, jej wprowadzenia /przegrupowania/ i rozwinięcia na podstawach wyjściowych oraz co do przesunięć artylerii w toku natarcia z uwzględnieniem sposobu wykorzystania OPpanc w okresie organizacji natarcia, w okresie OPN i w toku natarcia ;
 - sposób organizacji dowodzenia i kierowania ogniem artylerii pułku w poszczególnych okresach natarcia ;
 - proponowany podział amunicji artyleryjskiej oraz wymagania odnośnie organizacji zaopatrzenia artylerii w amunicję ;
 - możliwe terminy gotowości artylerii pułku ;
 - prośby.

W zależności od posiadanego czasu dowódca pułku może zażądać pełnych propozycji użycia artylerii, względnie zreferowania określonych zagadnień lub udzielenia odpowiedzi na interesujące go pytania. Bez względu na metodę pracy dowódcy pułku i zakres jego żądań, dowódca organizujący działania artylerii pułku powinien zawsze być gotowy do przedstawienia pełnych propozycji.

Propozycje użycia artylerii zaakceptowane przez dowódcę pułku stanowią podstawę do realizacji pozostałych przedsięwzięć w zakresie organizacji działań bojowych artylerii oraz wydania kolejnych zarządzeń przygotowawczych.

B. Organizacja wprowadzenia/przegrupowania/ i rozwinięcia artylerii.

Wprowadzenie /przegrupowanie/ i rozwinięcie artylerii pułku organizuje się na podstawie danych o : wzmocnieniu artylerią ; rozmieszczeniu rejonów zastrzeżonych dla środków wyższego szczebla; aktualnym położeniem wojsk własnych, w tym i artylerii ; decyzji /zamiarze / dowódcy pułku

i wytycznych dowódcy artylerii dywizji w zakresie rozpatrywanego zagadnienia. Uwzględnia się również własne wnioski z analizy zadania i oceny położenia.

Organizacja wprowadzenia /przegrupowania / i rozwinięcia artylerii pułku wymaga : określenia /na podstawie mapy/ rejonów rozwinięcia oraz sposobów i kolejności wprowadzenia do nich pododdziałów artylerii, czołgów i rozpoznania artyleryjskiego ; przygotowania grup rekonesansowych i przeprowadzenia rekonesansu ; przygotowania rejonów rozwinięcia pod względem topograficznym i inżynieryjnym oraz rozbudowy systemu łączności; określenia czasu niezbędnego na wykonanie powyższych czynności.

Określenie rejonów rozwinięcia jest możliwe po sprecyzowaniu przez dowódcę pułku składu pierwszego rzutu pułku, zapoznaniu się z pasem natarcia i szerokością odcinka przełamania oraz po ustaleniu potrzebnej ilości środków ogniowych do wykonania zadań ogniem pośrednim i ogniem na wprost w okresie ogniowego przygotowania natarcia.

Określenie rejonów rozwinięcia pozwala z kolei przeprowadzić ich rekonesans przez grupy rekonesansowe. W celu skrócenia czasu grupy rekonesansowe należy przygotowywać jeszcze przed określaniem rejonów rozwinięcia lub równoległe z tym, aby mogły one przystąpić do pracy natychmiast po otrzymaniu niezbędnych danych.

W czasie rekonesansu grupy rekonesansowe powinny : rozpoznać drogi dojazdu ; wybrać w oznaczonych rejonach niezbędną ilość stanowisk ogniowych, punktów obserwacyjnych i stanowisk dowodzenia ; rozpoznać rejon ześrodkowania odwodu przeciwpancerneho i jego rubieżę rozwinięcia na podstawie wyjściowej oraz rubieżę rozwinięcia pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego ; rozpoznać drogi manewru w rejonie rozwinięcia; określić warunki maskowania i zakres prac inżynieryjnych związanych z przygotowaniem dróg i rozbudową rejonów rozwinięcia. Wyniki rekonesansowe wszystkich grup rekonesansowych wskazane jest zestawić na mapie w sztabie artylerii planującym ogniowe przygotowanie natarcia.

Przygotowanie rejonów rozwinięcia dla artylerii pułku i jej pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego obejmuje :

przygotowanie topograficzne i inżynieryjne oraz rozbudowę systemu łączności.

W zakresie prac topograficznych może wejść zagęszczenie sieci podstawowej, dowiązanie poszczególnych elementów ugrupowania bojowego artylerii, pododdziałów czołgów i rozpoznania artyleryjskiego oraz sprawdzenie /wykonanie/ orientacji przyrządów celowniczych i rozpoznania/obserwacji/.

Prace inżynieryjne związane z przygotowaniem rejonów rozwinięcia pododdziałów artylerii i rozpoznania artyleryjskiego /gdy natarcie nie było organizowane z marszu/, będą obejmowały głównie przygotowanie i utrzymanie dróg marszu i manewru, rozbudowę rejonów stanowisk ogniowych, punktów dowodzenia, rubieży rozwinięcia środków rozpoznania artyleryjskiego oraz rejonu ześrodkowania odwodu przeciwpancerne-go. Przygotowaniem i utrzymaniem dróg zajmują się zazwyczaj wojska inżynieryjne, natomiast prace inżynieryjne w rejonach rozwinięcia artylerii i pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego są wykonywane najczęściej przez te pododdziały. W razie dysponowania wystarczającą ilością czasu i sił należy dążyć do pełnej rozbudowy rejonów rozwinięcia; gdy jest tego natomiast brak - wykonywać prace pierwszej kolejności, a przynajmniej ukrycia dla ludzi, amunicji i najbardziej wrażliwego sprzętu. Trzeba dążyć, aby w rejonach rozwinięcia artylerii będącej w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem wykonywać przynajmniej prace pierwszej kolejności, a w pododdziałach rozmieszczonych głębiej - przynajmniej ukrycia dla ludzi i amunicji.

System łączności /przewodowej i radiowej/ powinien być gotowy do pracy już przed wprowadzeniem artylerii i pododdziałów czołgów w rejony rozwinięcia.

W ogólnym czasie przygotowania artylerii do wykonania zadań w okresie ogniowego przygotowania natarcia najwięcej czasu zajmuje wprowadzenie i rozwinięcie artylerii podchodzącej z głębi.

Kolejność i sposób wprowadzenia artylerii, pododdziałów czołgów i rozpoznania artyleryjskiego do rejonów rozwinięcia

zależą od warunków przejścia do natarcia i posiadanego czasu. Rozwinięcie pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego i zajęcie punktów dowodzenia powinno następować jednak przed wprowadzeniem rzutów ogniowych, bezpośrednio po rekonesansie. Równocześnie z rozwijaniem punktów dowodzenia i zajmowaniem rubieży rozwinięcia przez środki rozpoznania artyleryjskiego trzeba wykonywać prace topograficzne, organizować rozpoznanie i system łączności. Pododdziały rozpoznania i dowodzenia trzeba wysłać do rejonów rozwinięcia w ślad za grupami rekonesansowymi, stanowiska ogniowe i rejon ześrodkowania odwodu przeciwpancernego, w miarę możliwości i czasu, częściowo rozbudowywać przed ich zajęciem. Dotyczy to również gromadzenia zapasów doraźnych amunicji. Przedsięwzięcia te wymagają wysłania dodatkowych pododdziałów inżynierskich, pododdziałów amunicyjnych i części ludzi z rzutów ogniowych w ślad za grupami rekonesansowymi oraz pododdziałami dowodzenia i rozpoznania. Zapewnia to wprowadzenie rzutów ogniowych w rejony zawczasu przygotowane i stwarza możliwość skrócenia czasu przebywania sprzętu w rejonach rozwinięcia.

W pierwszej kolejności do rejonów rozwinięcia należy wprowadzać środki przeznaczone do niszczenia środków napadu jądrowego, zwalczania artylerii i moździerzy przeciwnika oraz odwody przeciwpancerne, a następnie pozostałą artylerię i czołgi biorące udział w ogniowym przygotowaniu natarcia. Wprowadzenie może się odbywać w noc poprzedzającą natarcie i częściowo w ciągu dnia. Celowe wydaje się wprowadzenie najpierw środków o największej donośności, aby zapewnić sobie możliwość oddziaływania na te środki przeciwnika, które mogą najwcześniej utworzyć ogień do wojsk podchodzących z głębi. Część artylerii powinna osiągnąć gotowość, gdy podchodzące kolumny wejdą w strefę taktycznych środków napadu jądrowego przeciwnika bliskiego zasięgu. Pozostałe pododdziały artylerii powinny osiągnąć gotowość ogniową przed rozpoczęciem ogniowego przygotowania natarcia i ataku, a więc zanim kolumny naszych wojsk wejdą w strefę ognia głównej masy artylerii przeciwnika.

Artyleria wsparcia oddziałów /związków taktycznych/ będących w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem/ w wypadkach koniecznych /może być przegrupowywana częściami, aby

mogła jeszcze wspierać działania wojsk własnych.

Dla wprowadzanej i znajdującej się na stanowiskach ogniowych artylerii należy zczasu przygotować odpowiednie ognie oraz przewidzieć rubieże rozwinięcia dla odwodów przeciwpancernych.

Środki wydzielone do strzelania na wprost / z wyjątkiem środków batalionów będących w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem/ wprowadzać trzeba w ukrycia i na stanowiska wyczekiwania. Środki te wyprowadza się z ukryć na czas wykonania zadania. Dotyczy to również wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych i czołgów.

W natarciu z marszu rozwinięcie artylerii następuje z reguły w rejonach nie przygotowanych i podobnie jak w boju spotkaniowym.

C. Organizacja rozpoznania artyleryjskiego

Do prac w zakresie organizacji rozpoznania w artylerii pułku może być wykorzystany : pomocnik szefa artylerii pułku, oficer rozpoznawczy przydzielonego pułkowi dywizjonu lub pomocnik szefa sztabu pułku artylerii do spraw rozpoznawczych. Pomocnik szefa artylerii pułku organizuje rozpoznanie na podstawie zarządzenia sztabu artylerii dywizji i wytycznych szefa artylerii pułku, a oficer rozpoznawczy na podstawie zadań /wytycznych/ otrzymanych od dowódcy przydzielonego dywizjonu /dowódcy pułku artylerii/ oraz zarządzenia sztabu artylerii dywizji. Do podstawowych obowiązków oficera organizującego rozpoznanie w artylerii pułku należą :

- organizacja rozpoznania na punktach obserwacyjnych ;
- organizacja dowiązania topograficznego ;
- planowanie rozpoznania ;
- przekazywanie zadań rozpoznania wykonawcom ;
- zbieranie i opracowanie wiadomości o nieprzyjacielu ;
- wymiana wiadomości o nieprzyjacielu z szefem rozpoznania pułku ;
- przekazywanie pododdziałom artylerii podległym pułkowi wiadomości o nieprzyjacielu w niezbędnym dla nich zakresie ;
- składanie zapotrzebowania do sztabu artylerii dywizji na wiadomości o nieprzyjacielu, których artyleria pułku nie

jest w stanie zdobyć samodzielnie ;

- opracowywanie meldunków o wynikach rozpoznania.

Dowódca dywizjonu /dowódca pułku artylerii/ lub sztab artylerii dywizji może wydać oficerowi rozpoznawczemu /szefowi artylerii pułku tylko sztab artylerii dywizji/ wytyczne, w których może określić :

- siły i środki rozpoznania artyleryjskiego przydzielone pułkowi ;
- zadania rozpoznania oraz terminy ich wykonania ;
- gdzie skupić główny wysiłek rozpoznania ;
- termin przedstawienia planu rozpoznania ;
- numeracja celów ;
- terminy przedstawiania meldunków.

Na podstawie znajomości zadania pułku, zadań artylerii, wiadomości o nieprzyjacielu oraz wytycznych i zarządzeń do rozpoznania, oficer rozpoznawczy /pomocnik szefa artylerii pułku/ dokonuje oceny nieprzyjaciela. Ocena nieprzyjaciela stanowi podstawę do planowania ogniowego i jednocześnie pozwala wyjaśnić szereg zagadnień z zakresu organizacji rozpoznania. Wnioski z oceny nieprzyjaciela i własnych środków rozpoznania artyleryjskiego są podstawą do przedstawienia danych do propozycji użycia artylerii.

Po zatwierdzeniu wniosków z oceny nieprzyjaciela i propozycji wykorzystania środków rozpoznania artyleryjskiego, oficer rozpoznawczy /pomocnik szefa artylerii pułku/ przystępuje do planowania rozpoznania. W tym czasie lub wcześniej mogą być wydane wykonawcom wstępne zarządzenia do rozpoznania. O konieczności wydania takich zarządzeń decyduje sytuacja /czas na organizację rozpoznania, warunki przejścia pułku do działań, wiadomości o nieprzyjacielu itp/.

Podstawowym dokumentem planowania jest " plan rozpoznania ". Plan rozpoznania wykonuje się na mapie i winien on zawierać :

- zasadnicze zadania rozpoznania ;
- obiekty rozpoznania / co należy ustalić/ ;
- pasy rozpoznania i rejony szczególnej uwagi ;
- wykonawcy i przydzielone im środki rozpoznania artyleryjskiego ;
- czas przemarszu, wprowadzenia i rozwinięcia ;

- czas prowadzenia rozpoznania i terminy uzyskania danych ;
- terminy dostarczania meldunków ;
- organizacja dowiązania topograficznego ;
- jakie wiadomości mają być uzyskane drogą zapotrzebowania.

Plan rozpoznania podpisują oficer rozpoznawczy /pomocnik szefa artylerii/ i szef sztabu , a zatwierdza dowódca dywizjonu /dowódca pułku artylerii/lub szef artylerii pułku. Na podstawie planu rozpoznania opracowuje się zarządzenia do rozpoznania /na szczeblu pułku najczęściej wydaje się ustne zarządzenia/. Układ zarządzenia może być następujący :

- ogólne wiadomości o nieprzyjacielu ;
- wykonawcy i środki rozpoznania artyleryjskiego ;
- zadania rozpoznania ;
- pasy rozpoznania i rejony szczególnej uwagi ;
- rubieże rozwinięcia ;
- początek rozpoznania ;
- inne terminy ;
- numeracja celów ;
- terminy i sposób składania meldunków.

W toku walki, rozpoznanie organizuje się analogicznie, jak w okresie przygotowawczym. Pewne różnica polega na tym, że czas na organizację jest ograniczony. Na podstawie wiadomości o nieprzyjacielu oraz zarządzeń i wytycznych przełożonych, oficer rozpoznawczy uzupełnia plan rozpoznania, a następnie wydaje zarządzenia wykonawcom.

D. Planowanie działań bojowych artylerii pułku

Planowanie działań bojowych artylerii pułku obejmuje : planowanie ognia i przesunięć artylerii oraz planowanie działań odwodu przeciwpancernego.

Planowanie ognia artylerii i działań odwodu przeciwpancernego pułku dotyczy zarówno ogniowego przygotowania natarcia, jak i ogniowego wsparcia natarcia. Natomiast przesunięcia artylerii planuje się tylko na okres ogniowego wsparcia natarcia.

Zadania w okresie ogniowego przygotowania i w okresie ogniowego wsparcia natarcia wykonywane są ogniem pośrednim i ogniem na wprost. Jednak należy nadmienić, że zadania ogniowe dla środków strzelających na wprost planuje się

tylko na okres ogniowego przygotowania natarcia.

a/ Planowanie ogniowego przygotowania natarcia.

Zakres i sposób planowania ogniowego przygotowania natarcia na szczeblu pułku w głównej mierze uzależniony jest od tego, czy pułk przełamuje obronę nieprzyjaciela na oddzielnym, czy też na wspólnym odcinku przełamania.

Samodzielne przełamywanie obrony nieprzyjaciela przez pułk na jednym lub dwóch kierunkach, najczęściej będzie występować w natarciu z użyciem broni masowego rażenia.

W natarciu prowadzonym w warunkach stałego zagrożenia użycia broni masowego rażenia przez przeciwnika, pułk z zasady będzie przełamywał obronę nieprzyjaciela na wspólnym odcinku przełamania. Tylko w specyficznych warunkach, wynikających z właściwości terenu lub ukształtowania zarysu frontu, pułk może dokonywać przełamania obrony przeciwnika bez styczności z sąsiadami.

W pierwszym i trzecim wypadku, większość zagadnień związanych z planowaniem ognia artylerii i czołgów na okres ogniowego przygotowania natarcia będzie w zasadzie realizowana na szczeblu artylerii pułku, w drugim zaś - zasadniczym organem planującym ogniowe przygotowanie natarcia będzie sztab artylerii dywizji lub sztab wojsk raketowych i artylerii armii, natomiast w artylerii poszczególnych pułków realizowana będzie tylko końcowa, najbardziej konkretna część planowania.

Zazwyczaj w każdym wypadku podstawą do planowania ogniowego przygotowania natarcia na szczeblu pułku będą: początkowo zamiana a w późniejszym czasie - zarys decyzji dowódcy pułku do natarcia ze wskazaniem odcinka /odcinków/ przełamania; wytyczne dowódcy artylerii dywizji; własne propozycje dotyczące użycia artylerii, zatwierdzone przez dowódcę pułku.

W każdym wypadku bez względu na to, czy pułk przełamuje obronę nieprzyjaciela na samodzielnym, czy też na wspólnym odcinku przełamania, organizacja zwalczania celów ogniem na wprost jest domeną pułku i niższych szczebli.

W pułku, przełamującym obronę nieprzyjaciela na oddzielnym odcinku, kolejność postępowania podczas planowania ognia pośredniego na okres ogniowego przygotowania natarcia może być

następująca :

- a/ Dokonanie oceny nieprzyjaciela i sporządzenie zestawienia przewidywanej ilości celów / z podziałem na cele pierwszej i drugiej kolejności/oraz ustalenie ich powierzchni.
- b/ Odliczenie celów zwalczanych /rażonych/ na kierunku pułku przez dywizjon rakiet taktycznych, lotnictwo wsparcia i artylerię dyspozycyjną dywizji oraz określenie ilości celów pozostających dla artylerii pułku strzelającej ogniem pośrednim / z podaniem ilości celów na odcinkach przełamania poszczególnych batalionów, jeśli się znajdują w pewnym oddaleniu od siebie/.
- c/ Ustalenie ilości baterii artylerii potrzebnych do jednoczesnego wykonania zadań / na poszczególnych odcinkach, jeśli się takie wyodrębniają/ i na całym odcinku przełamania.
- d/ Określenie gęstości obezwładnienia i równoważników powierzchniowych poszczególnych celów oraz sumarycznej powierzchni wszystkich celów.
- e/ Określenie ilości artylerii, którą będzie można wykorzystać w pułku do ognia pośredniego i porównanie jej z potrzebną ilością sprzętu do jednoczesnego wykonania zadań oraz wskazanie : ilości dział przeliczeniowych ; powierzchni obezwładnienia przypadającej średnio na jedno działo przeliczeniowe ; średniego zużycia amunicji na jedno działo przeliczeniowe ; czasu trwania ognia z pełnym reżimem.
- f/ Określenie średniego zużycia amunicji dla poszczególnych rodzajów sprzętu.
- g/ Określenie czasu trwania ogniowego przygotowania natarcia, czasu trwania ognia do poszczególnych rodzajów celów i układu ogniowego przygotowania natarcia.
- h/ Dokonanie podziału celów między wykonawców ognia oraz opracowanie niezbędnych dokumentów w części dotyczącej ogniowego przygotowania natarcia.

Przy przełamaniu obrony przeciwnika na jednym kierunku planowanie koncentruje się tylko na jednym rejonie oddziaływania ogniowego. Jeśli występuje w pułku dwa odcinki przełamania, to każdy z nich wymaga oddzielnego rozpatrzenia.

W warunkach nieustabilizowanego frontu planowanie będzie oparte na przewidywaniach co do sił i ugrupowania przeciwnika w momencie rozpoczęcia ogniowego przygotowania natarcia. Im trafniejsze będą te przewidywania, tym rzetelniejsze będzie całe planowanie. Mimo to jednak w takich warunkach nie będzie można uniknąć konieczności wprowadzenia do planu poprawek w miarę narastania sytuacji. Gdy natomiast front na kierunku przełamania będzie ustabilizowany, siły i ugrupowanie przeciwnika będą stanowić mniejszą niewiadomą niż w poprzednim wypadku, a tym samym uaktualnianie planowania będzie konieczne w mniejszym zakresie.

W warunkach nieustabilizowanego frontu na rozpatrywanym kierunku, przy określaniu celów podlegających obezwładnieniu w okresie ogniowego przygotowania natarcia, można postępować w następujący sposób. Drogą przewidywań należy ustalić, jakie siły przeciwnika mogą się znaleźć na danym odcinku przełamania oraz ich możliwe ugrupowanie w momencie rozpoczęcia ogniowego przygotowania natarcia. Następnie na podstawie przyjętych sił i ich ugrupowania oraz aktualnej organizacji wojsk przeciwnika określa się przewidywaną ilość celów.

W sytuacji gdy front na rozpatrywanym kierunku będzie ustabilizowany, przy określaniu przewidywanej ilości celów postępuje się podobnie. Różnica będzie polegała tylko na tym, że za podstawę do obliczeń bierze się nie przewidywane, lecz aktualnie znajdujące się na danym odcinku przełamania siły i ich istniejące lub przypuszczalne ugrupowanie.

Przy ustalaniu powierzchni poszczególnych celów należy przyjmować rzeczywiste ich wymiary, a w warunkach szkoleniowych - wymiary następujące :

- dla plutonowych punktów oporu i grup wsparcia ogniowego :
w wojskach NRF - 4 ha, w innych armiach państw kapitalistycznych - 6 ha ;
- dla innych celów - przeliczeniową powierzchnię w stosunku do nieobserwowanych ukrytych sił żywych i środków ogniowych.

Zadania wykonywane w okresie ogniowego przygotowania natarcia środkami wyższego szczebla na korzyść pułku będą zawsze podawane do wiadomości przez przełożonych.

Przy ustalaniu potrzebnej ilości baterii artylerii do ognia pośredniego trzeba mieć na względzie, że do obezwładnienia poszczególnych celów musimy posiadać minimum:

- na każdy plutonowy punkt oporu przeciwnika, grupę wsparcia ogniowego, baterię artylerii, baterię /pluton/ moździerzy, pluton artylerii przeciwlotniczej, sekcję pocisków "DAVY CROCKETT", sekcję /pluton/ wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych, SD batalionu i stację radiolokacyjną - jedną baterię artylerii ;
- na sekcję moździerzy i pojedyncze cele - jeden pluton artylerii ;
- na SD brygad, baterię haubic 203,2 mm, baterię armat 175 mm, baterię " HONEST JOHN ", baterię rakiet przeciwlotniczych - dwie-trzy baterie artylerii.

W warunkach posiadania wystarczającej ilości artylerii i w celu skrócenia czasu trwania ogniowego przygotowania natarcia można, zwłaszcza do pierwszej i drugiej grupy celów, zwiększyć dwu - trzy krotnie ilość artylerii.

Na podstawie przewidywanej ilości celów, które powinny być obezwładnione jednocześnie w ogniowym przygotowaniu natarcia, jak również na podstawie niezbędnej ilości artylerii do każdego celu, określa się potrzebną ilość baterii artylerii.

Gęstość obezwładnienia ustala się w zależności od charakteru obrony przeciwnika i wartości bojowego jego wojsk. Im lepiej będzie przygotowana obrona i wyższa będzie wartość bojowa wojsk przeciwnika, tym większa powinna być gęstość obezwładnienia. Cele będące obiektami bezpośredniego ataku powinny być zwalczane z większą gęstością obezwładnienia niż cele, które mogą być dodatkowo rażone w toku ogniowego wsparcia natarcia. Do baterii /plutonów/ artylerii i moździerzy nieprzyjaciela zazwyczaj należy stosować pełną normę obezwładnienia.

Po ustaleniu gęstości obezwładnienia i średnich wymiarów punktów oporu/ grup wsparcia ogniowego/ oraz powierzchni przeliczeniowej innych celów, określa się równoważniki

powierzchniowe dla tych celów, które będą obezwładniane z niepełną gęstością. Na podstawie ilości celów i ich równoważników powierzchniowych ustala się sumaryczną powierzchnię wszystkich celów / ze 100 % gęstości obezwładnienia / podanych oddziaływaniu ogniowemu w okresie ogniowego przygotowania natarcia. Sumaryczna powierzchnia rażenia jest więc sumą iloczynów ilości celów i ich równoważników przeliczeniowych.

Określenie ilości artylerii do ognia pośredniego na okres ogniowego przygotowania natarcia z podaniem : ilości dział przeliczeniowych, powierzchni obezwładnienia przypadającej średnio na jedno działo przeliczeniowe, średniego zużycia amunicji na jedno działo przeliczeniowe i czas trwania ognia z pełnym reżimem można wykonywać w uprzednio przygotowanych tabelach.

Mając ustalony czas trwania ognia z pełnym reżimem dla haubic 122 mm i posługując się tabelą reżimu ognia artylerii i czołgów, określa się zużycie amunicji dla innych rodzajów sprzętu, biorących udział w ogniowym przygotowaniu natarcia. Czas trwania ogniowego przygotowania natarcia przy przełamaniu obrony przeciwnika z bezpośredniej styczności będzie równy czasowi trwania ognia z pełnym reżimem lub nieco dłuższy od niego.

W natarciu z rejonów wyjściowych położonych w głębi, czas trwania ogniowego przygotowania natarcia ustala się na podstawie średniego tempa marszu i rozwinięcia wojsk od rubieży oddalonej 7 - 9 km od przedniego skraju obrony przeciwnika do rubieży ataku. Jednak czas trwania ogniowego przygotowania natarcia, ustalony według tych kryteriów, nie może być krótszy od czasu niezbędnego na wykonanie wszystkich zadań z pełnym reżimem. Czas trwania ognia do poszczególnych rodzajów celów ustala się na podstawie ogólnego czasu i średniego reżimu ognia. Podczas ustalania układu ogniowego przygotowania natarcia określa się :

- miejsce uderzeń jądrowych i miejsce nawał pociskami chemicznymi oraz czas ich trwania /jeżeli używa się broń masowego rażenia/;
- miejsce i czas uderzeń lotnictwa wsparcia / o ile przewiduje się jego użycie /;

- miejsce i czas trwania nawał ogniwych do baterii/plutonów/ artylerii i moździerzy ;
- miejsce i czas trwania nawał lub nawał do sił żywych i środków ogniwych oraz innych celów ;
- miejsce i czas trwania strzelania na wprost.

Podział celów między wykonawców ognia może być dokonywany po ustaleniu układu ogniowego przygotowania natarcia lub przed jego ustaleniem. Zależy to od metody ustalenia czasu trwania ognia do poszczególnych rodzajów celów.

W pułkach, działających na wspólnym odcinku przełamania, punktem wyjścia przy planowaniu ognia pośredniego będzie czas trwania i układ ogniowego przygotowania natarcia oraz zużycie amunicji narzucone przez sztab nadrzędny.

W związku z tym kolejność postępowania może być następująca :

- a/ Zestawienie pododdziałów artylerii, moździerzy i czołgów, które będzie można użyć w okresie ogniowego przygotowania natarcia do ognia pośredniego.
- b/ Określenie sumarycznych możliwości ogniowych artylerii pułku podczas zwalczania nieobserwowanych ukrytych sił żywych i środków ogniwych na ładunkach pośrednich ze 100% gęstością obezwładnienia / w hektarach/.
- c/ Dokonanie oceny nieprzyjaciela i zestawienie przewidywanej ilości celów / z podziałem na cele pierwszej i drugiej kolejności/. Odliczenie celów zwalczanych przez artylerię dyspozycyjną dywizji i lotnictwo wsparcia na kierunku danego pułku według planu wyższego szczebla. Określenie pozostałej ilości celów i ich sumarycznej powierzchni rażenia.
- d/ Określenie sumy zadań ogniowych narzuconych przez sztab AD i porównanie ich z pozostałą ilością celów, z ilością własnej artylerii i jej możliwościami ogniowymi.
- e/ Dokonanie podziału zadań między wykonawców ognia oraz opracowanie dokumentów w części dotyczącej ogniowego przygotowania natarcia.

Możliwości ogniowe określa się w celu prawidłowego dokonania podziału zadań ogniowych między pododdziały oraz w celu zorientowania się w możliwości zaplanowania dodatkowych zadań.

Przy określaniu możliwości ogniowych na okres ogniowego przygotowania natarcia można wychodzić z ilości przydzielonej amunicji na ten okres lub z czasu trwania ognia z pełnym reżimem. Ponadto należy brać pod uwagę ilość dział i moździerzy /czołgów/poszczególnych kalibrów, równoważnik pocisków OF przy stosowaniu amunicji chemicznej i wymagane normy zużycia amunicji na 1 hektar.

Możliwości ogniowe celowo jest obliczać dla poszczególnych pododdziałów i dla całości artylerii pułku. Przy czym metody ich określania mogą być różne.

W obu wypadkach, jak widać, planowanie ognia pośredniego doprowadza się do podziału celów między pododdziały artylerii, moździerzy i czołgów oraz do opracowania niezbędnych dokumentów. W początkowej fazie planowania, podział zadań dotyczy przewidywanej ilości celów. W miarę uzyskiwania danych z rozpoznania i konkretyzacji obiektów ognia, przeprowadza się korektę podziału zadań, aż do rozpoczęcia OPN.

Istotną część ogniowego przygotowania natarcia na szczeblu pułku stanowi ogień na wprost.

Pojedyncze cele znacznie korzystniej zwalczać ogniem na wprost, niż ogniem pośrednim z uwagi na : możliwość wykonania zadania mniejszą ilością sprzętu i w krótszym czasie ; większe prawdopodobieństwo zniszczenia celu ; mniejsze zużycie amunicji ; mniejsze prawdopodobieństwo wykonania uderzeń jądrowych przez nieprzyjaciela na środki strzelające na wprost, gdyż znajdują się w strefie bezpośredniej styczności z przeciwnikiem.

Organizacją strzelania na wprost w pułku zmechanizowanym zajmuje się szef artylerii pułku lub jego pomocnik, a w pułku czołgów - dowódca pułku.

Podczas planowania /organizacji/ strzelania na wprost w okresie ogniowego przygotowania natarcia kolejność postępowania może być następująca :

a/ Dokonanie oceny nieprzyjaciela i określenie przewidywanej ilości celów podlegających zwalczaniu ogniem na wprost/po obliczeniu celów zwalczanych ogniem pośrednim lub uderzeniami jądrowymi/ oraz ustalenie ilości środków potrzebnych do jednoczesnego wykonania zadań na poszczególnych odcinkach batalionów i na całym odcinku przełamania pułku.

- b/ Określenie ilości środków artyleryjskich, które będzie można użyć w pułku do ognia na wprost w okresie ogniowego przygotowania natarcia oraz ustalenie potrzeb dodatkowego wykorzystania innych środków /czołgów ciężkich, artylerii/, gdyż ilość środków artyleryjskich będzie niewystarczająca.
- c/ Dokonanie podziału środków strzelających na wprost i ustalenie zasad ich współdziałania.
- d/ Dokonanie ogólnego podziału celów między poszczególne pododdziały.
- e/ Określenie średniego zużycia amunicji dla poszczególnych rodzajów sprzętu.
- f/ Wyznaczenie rejonów /rubieży/ stanowisk ogniowych dla środków wydzielonych do ognia na wprost ze szczebla pułku.

Ponadto bezpośrednio w terenie wskazuje się położenie poszczególnych celów, wybiera się stanowiska ogniowe dla poszczególnych środków ogniowych - stosownie do położenia celów, przygotowuje się stanowiska ogniowe i amunicję oraz sporządza się szkic ognia na wprost.

Do pojedynczych celów zalicza się : punkty /gniazda/ ogniowe, wyrzutnie PPK, działa przeciwpancerne /bezodrzutowe /, okopane czołgi, budowle obronne /różne schrony, kopuły pancerne itp. o ile takie znajdują się w obronie nieprzyjaciela/, punkty obserwacyjne.

W planowaniu ognia na wprost należy brać pod uwagę pojedyncze cele rozmieszczone w ugrupowaniu czołgowych batalionów, a zwłaszcza ich pierwszych rzutów.

Ogniem na wprost powinny być niszczone /burzone/ przede wszystkim cele znajdujące się poza punktami oporu i na skrzydłach nacierających pododdziałów oraz te cele wewnątrz punktów oporu, których ogniem obezwładniającym nie będzie się w stanie zniszczyć. Do nich przede wszystkim będą należeć : czołgi /działa pancerne/, działa przeciwpancerne i bezodrzutowe, wyrzutnie PPK, umocnienia polowe i punkty obserwacyjne.

Te pojedyncze cele, które ze względu na swoje położenie nie mogą być zwalczane ogniem na wprost, powinny być zwalczane ogniem pośrednim.

Ilość pojedynczych celów ustala się drogą przewidywań na podstawie organizacji nieprzyjaciela, jego prawdopodobnego wzmocnienia i ugrupowania, a konkretyzuje się w toku rozpoznania. Ilość budowli obronnych ustala się tylko na podstawie danych z rozpoznania.

W niektórych wypadkach, zwłaszcza przy niedostatecznej ilości artylerii do ognia pośredniego, plutonowe punkty oporu położone na stokach mogą być obezwładniane ogniem na wprost.

W ramach tych punktów oporu zwalcza się przede wszystkim : grupy piechoty, okopane czołgi i inne środki ogniowe.

Ilość środków potrzebnych do jednoczesnego wykonania zadań ogniem na wprost na odcinku przełamania pułku powinna pokrywać się przynajmniej z przewidywaną ilością celów. Choć nie wszystkie z przewidywanych celów mogą być wykryte do czasu rozpoczęcia ognia, to powstała w ten sposób rezerwa sprzętu pozwoli zastąpić środki zniszczone przez przeciwnika, objąć zwalczaniem nowo wykryte cele lub wydzielić dodatkowe środki do niszczenia szczególnie ważnych obiektów.

W natarciu z bezpośredniej styczności do ognia na wprost można wykorzystać : plutony przeciwpancerne batalionów pierwszego rzutu, baterię przeciwpancerną pułku, czołgi znajdujące się w drugim rzucie /odwodzie/ pułku. W koniecznych wypadkach do ognia na wprost może być również wykorzystana : część lub całość dppanc dywizji, baterie artylerii ciężkiej, a nawet część czołgów pierwszego rzutu pułku o ile będą dysponować zapasem doraźnym amunicji.

W natarciu z rejonu wyjściowego położonego w głębi do ognia na wprost z zasady wykorzystuje się środki wsparcia. W wyjątkowych wypadkach mogą być wykorzystywane ponadto odwody przeciwpancerne pułku i dywizji.

Należy nadmienić, że wykorzystanie przeciwpancernych pocisków kierowanych i SPG-9 w okresie ogniowego przygotowania natarcia zwykle będzie utrudnione z uwagi na ograniczone warunki widoczności.

Przy dokonywaniu podziału środków do strzelania na wprost należy przede wszystkim brać pod uwagę : przewidywaną ilość i charakter celów na odcinkach poszczególnych pododdziałów; ilość i rodzaj środków, które mogą być wykorzystane w poszczególnych pododdziałach do ognia na wprost.

Przy tym należy dążyć, aby poszczególne pododdziały dysponowały różnymi środkami do ognia na wprost.

Dokonując ogólnego podziału celów między pododdziały należy brać pod uwagę możliwości posiadanych przez nie środków do ognia na wprost.

Dla pododdziałów przeciwpancernych pocisków kierowanych i SPG-9 należy wyznaczać cele tak położone, by można było prowadzić do nich ogień obserwowany. Środki te powinny wykonywać zadanie w czasie, w którym nie prowadzi się ognia pośredniego w rejonie ich działalności ogniowej.

W okresie ogniowego przygotowania natarcia działa i czołgi strzelające ogniem na wprost z zasady będą wykonywały zadania w warunkach ograniczonej widoczności. W związku z tym przy ustaleniu zużycia amunicji dla nich należy stosować normy wymienione w tabeli 29 "Instrukcji strzelania artylerii naziemnej". Zużycia amunicji dla przeciwpancernych pocisków kierowanych i dla SPG-9 instrukcja nie podaje. Z tego względu do czasu ukazania się oficjalnych danych można przyjmować: dla PPK po 2 - 3 pociski na cel obserwowany, a dla SPG-9 po 10 - 12 pocisków.

b/ Planowanie ogniowego wsparcia natarcia

Ogniowe wsparcie natarcia pułku planuje się na podstawie wytycznych dowódcy artylerii dywizji i decyzji dowódcy pułku.

W zależności od charakteru działań i stopnia stabilizacji położenia, dowódca artylerii dywizji w swych wytycznych na ten okres może podać :

- jakie zadanie na korzyść pułku, zaplanowano dla drt, lotnictwa wsparcia, artylerii dyspozycyjnej i odwodu przeciwpancernego dywizji ;
- główne zadania taktyczne, do wykonania których ma być gotowa artyleria pułku określonymi siłami oraz w określonym miejscu i czasie ;
- jakie zadania i dla jakiej ilości artylerii dyspozycyjnej dywizji mogą być planowane na szczeblu pułku.

Niektóre zadania mogą być sprecyzowane zawczasu, inne - w miarę rozwoju natarcia i narastania konkretnej sytuacji.

W zakresie początkowej fazy ogniowego wsparcia natarcia dowódca artylerii dywizji może narzucić metodę i głębokość wsparcia ataku oraz podać dla jakiej ilości pododdziałów artylerii dyspozycyjnej i na jaką głębokość można planować zadania ogniowe w pułku. W niektórych wypadkach całokształt tego zagadnienie może być rozstrzygany na szczeblu pułku / przy współudziale dowódcy pułku/.

Zakres i stopień dokładności planowania ogniowego wsparcia natarcia zależy głównie od ilości posiadanego czasu i od stopnia stabilizacji położenia.

Wsparcie ataku piechoty i czołgów może być realizowane ogniem z obserwacji pojedynczych plutonów lub baterii, systemem KZO, ZO lub WO na głębokość kompanii lub batalionów pierwszego rzutu nieprzyjaciela.

Odcinki ognia, na czołowej rubieży, w systemie wsparcia powinny się w zasadzie pokrywać z odcinkami wykonywanymi w czasie ogniowego przygotowania natarcia. W związku z tym wykonawcą obu tych ogni powinien być ten sam pododdział artylerii /moździerz/.

W zakresie ogniowego przygotowania warunków do przełamania /pokonania /kolejnych rubieży oporu należy określić ilość i rodzaj celów podlegających oddziaływaniu ogniowemu; jaką ilość środków można będzie wykorzystać do wykonania tego zadania; sposób jego realizacji; czas trwania nawały ogniowej; zużycie amunicji. W miarę możliwości można ponadto zaplanować konkretne zadania ogniowe dla poszczególnych pododdziałów artylerii pułku.

W ramach planowania ogniowego wsparcia pododdziałów pułku lub całości pułku podczas odpierania kontrataków należy:

a/ Uzgodnić z dowódcą pułku lub jego sztabem szereg zagadnień, jak :

- prawdopodobne kierunki kontrataków nieprzyjaciela ;
- prawdopodobne siły nieprzyjaciela na poszczególnych kierunkach kontrataków i możliwy czas ich wykonania ;
- sposób odparcia kontrataków /jeśli z miejsca, to z jakiej rubieży / i przewidywane do wykonania tego zadania - pododdziały.

b/ Ustalenie potrzebnej ilości środków do ognia pośredniego

i ognia na wprost po uwzględnieniu środków działających z wyższego szczebla.

- c/ Zbadanie możliwości wykorzystania środków pułku do wykonania tego zadania.
- d/ Określenie, kto i jaką ilością sił i środków ma być gotowy do wzięcia udziału w odparciu kontrataków na poszczególnych kierunkach.
- e/ Ustalenie przewidywanych rejonów stanowisk ogniowych dla artylerii i rubieży rozwinięcia dla odwodu przeciwpancernego.
- f/ W toku natarcia zaplanować konkretne zadania ogniowe i przekazać wykonawcom.

Przy odpieraniu kontrataków należy przewidywać :

- ogień w celu obezwładnienia nieprzyjaciela w rejonie ześrodkowania, w czasie marszu i na rubieży rozwinięcia ;
- ogień w celu uniemożliwienia wywalczenia względnej przewagi ogniowej i wzbronienia wyjścia kontrataku nieprzyjaciela ;
- ogień w celu obezwładnienia nieprzyjaciela w rejonie włamania.

Przy planowaniu osłony i wsparcia drugiego rzutu

/odwodu/ wprowadzanego do walki należy :

- a/ Uzgodnić z dowódcą pułku lub jego sztabem kierunek i ewentualnie przewidywane rubieże wprowadzenia drugiego rzutu /odwodu/ do walki.
- b/ Dokonać oceny nieprzyjaciela na rubieży zorganizowanego oporu, położonej na kierunku lub przed frontem rubieży wejścia do walki drugiego rzutu / odwodu/ i na bezpośrednich skrzydłach.
- c/ Ustalić potrzebną ilość środków do wykonania zadań po uwzględnieniu zadań przewidzianych dla drt, lotnictwa wsparcia i artylerii dyspozycyjnej dywizji.
- d/ Przeanalizować możliwości wykorzystania środków pułku w tym okresie.
- e/ Wydzielić odpowiednią ilość środków w celu wykonania przewidywanych zadań. Jeśli nie spodziewamy się zorganizowanego oporu nieprzyjaciela przed rubieżą wejście do walki drugiego rzutu /odwodu/, wówczas należy unikać angażowania jego

artylerii, lecz przewidywane zadania wykonywać artylerią batalionów rzutu ^{pierwszego} i artylerią będącą w dyspozycji dowódcy pułku.

f/ Ustalić przewidywane rejony stanowisk ogniowych artylerii na ten okres.

g/ W toku walki zaplanować konkretne zadania ogniowe i ewentualną rubież rozwinięcia odwodu przeciwpancernego.

Wszystkie wyżej wyszczególnione zagadnienia planowane zawczasu muszą być uaktualniane i konkretyzowane w czasie walki.

Planowanie działalności artylerii w utrzymaniu ważniejszych rubieży i obiektów wykonuje się zazwyczaj w toku walki. W ramach osłony takich rubieży należy przewidywać :

- odpowiedni system ognia na kierunkach możliwego przeciwdziałania nieprzyjaciela ;
- zadanie dla środków towarzyszących i odwodu przeciwpancernego pułku.

W zakresie osłony skrzydeł i styków przewiduje się dodatkowe pasy działania ; nacelowuje się określone pododdziały na wykonanie niezbędnych zadań ogniowych ; przewiduje się użycie odwodu przeciwpancernego.

Podczas planowania działania odwodu przeciwpancernego pułku należy przewidzieć :

- rejon ześrodkowania i rubieżę rozwinięcia OPpanc na podstawie wyjściowej ;
- sposób wykorzystania OPpanc w okresie ogniowego przygotowania natarcia ;
- kierunek przesuwania się OPpanc i jego miejsce w ugrupowaniu bojowym pułku ;
- pośrednie rejony ześrodkowania i przewidywane rubieżę rozwinięcia w toku natarcia ;
- terminy zajęcia poszczególnych rejonów i rubieży rozwinięcia ;
- zużycie amunicji ;
- sposób utrzymania łączności oraz odpowiednie sygnały.

Przesunięcia artylerii pułku należy planować zgodnie z wytycznymi sztabu artylerii dywizji oraz zadaniami pułku.

Z wytycznych tych będzie wiadomo, jaka ilość artylerii, w jakim czasie i rejonie powinna być na stanowiskach ogniowych w gotowości do wykonania określonych zadań. Ponadto sztab artylerii

dywizji może podać jakie drogi mogą być wykorzystywane do przesunięć artylerii pułku.

Przy planowaniu przesunięć artylerii pułku należy mieć na uwadze konieczność utrzymania ciągłego współdziałania z pododdziałami piechoty i czołgów oraz możliwość ich nieprzerwanego wsparcia w najważniejszych momentach walki.

Przesunięcia artylerii pozostającej w bezpośredniej dyspozycji dowódcy pułku, planuje się dokładnie na całą głębokość zadania pułku, a dla artylerii batalionów tylko pierwsze przesunięcia. Pozostałe przesunięcia artylerii batalionów będą planowane w myśl decyzji dowódców batalionów i wytycznych dowódcy organizującego działanie artylerii pułku.

Jeżeli pułkowi przydzielono jeden dywizjon artylerii, przesunięcie tego dywizjonu należy planować bateriami. O ile pułk dysponuje ponadto artylerią wsparcia natarcia, pierwsze przesunięcie można zaplanować jednocześnie wszystkimi bateriami.

Jeżeli pułk dysponuje dwoma dywizjonami artylerii i art. i artylerią wsparcia, wówczas pierwsze przesunięcie może być wykonane pojedynczymi dywizjonami lub obydwoma jednocześnie. Gdy pułk nie będzie dysponował artylerią wsparcia, przesunięcia tych dywizjonów należy dokonywać pojedynczo.

Planując przesunięcia artylerii należy : określić stanowiska ogniowe dla każdego pododdziału ; ustalić kolejność przesunięć ; określić rubieże, po opanowaniu których /przez piechotę i czołgi/ należy rozpocząć zwinięcie stanowisk ogniowych oraz ustalić termin gotowości ogniowej po wykonaniu każdego przesunięcia.

Stanowiska ogniowe mogą być wyznaczane w stosunku do określonej rubieży lub według zasad zachowania ciągłości oddziaływania ogniowego.

W pierwszej kolejności powinny przesuwać się pododdziały artylerii batalionów, a następnie pododdziały będące w dyspozycji dowódcy pułku. Pododdziały artylerii organicznej i przydzielonej batalionów pierwszego rzutu powinny przesuwać się natychmiast po zakończeniu ogniowego przygotowania natarcia, pododdziały podporządkowane lub przewidziane do

podporządkowania batalionu - po opanowaniu czołowych punktów oporu nieprzyjaciela.

Pododdziały artylerii dyspozycyjnej przesuwa się stosownie do potrzeb. Sygnał zwinięcia stanowisk ogniowych przez poszczególne pododdziały określa się rubieżami terenowymi, wychodząc przy tym z różnicy czasu niezbędnego pododdziałom na zwinięcie starych i przemarsz do nowych stanowisk ogniowych, a dla pododdziałów piechoty i człogłów - na opanowanie rubieży położonej około 1000 m w przodzie nowych stanowisk ogniowych. Termin gotowości na nowych stanowiskach ogniowych od chwili podania sygnału do przesunięcia zależy od czasu potrzebnego na zwinięcie i rozwinięcie pododdziału oraz czasu przemarszu w rejon nowych stanowisk ogniowych.

W wyniku planowania ognia, działań odwodu przeciwpancernego i przesunięć artylerii pułku opracowuje się : mapę kierowania ogniem i tabelę ognia. Przy czym tabelę ognia można opracować w formie oddzielnego dokumentu lub na mapie kierowania ogniem.

Na mapie kierowania ogniem wrysowuje się:

- pas natarcia pułku ;
- rozmieszczenie sił i środków nieprzyjaciela przed frontem natarcia pułku i bezpośrednich sąsiadów na głębokość zadania pułku ;
- położenie pułku, a szczególnie jego artylerii, oraz bezpośrednich sąsiadów ;
- zadania bojowe pułku i niezbędne elementy decyzji dowódcy pułku ;
- zadania bojowe bezpośrednich sąsiadów ;
- ugrupowanie bojowe artylerii pułku oraz drogi jej wprowadzenia w rejon rozwinięcia ;
- zadania ogniowe w pasie natarcia pułku wykonywane środkami wyższego szczebla ;
- zadania ogniowe artylerii pułku ;
- rejon ześrodkowania, drogi manewru, pośrednie rejony ześrodkowania i rubieże rozwinięcia odwodu przeciwpancernego pułku ;
- rejon ześrodkowania i kierunek działania odwodu przeciwpancernego dywizji, wykorzystywanego w pasie natarcia pułku ;

- dane dotyczące przesunięć artylerii pułku w toku natarcia ;
- niezbędne dane dotyczące sytuacji skażeń ;
- kierunek zasadniczy strzelania ;
- kod mapy, kod terenu, kryptonimy oraz sygnały dowodzenia, współdziałania i ostrzegania.

Na okres ogniowego przygotowania natarcia może być sporządzony oddzielny szkic ognia.

W tabeli ognia artylerii pułku podaje się :

- okres działań bojowych artylerii ;
- czas i sposób prowadzenia ognia ;
- zadania ogniowe pododdziałów /numery celów, lub odcinków, ich współrzędne oraz wymiary wszerze i w głąb, zużycie amunicji /;
- zużycie amunicji na ogniowe przygotowanie i ogniowe wsparcie natarcia ;
- sygnały kierowania ogniem.

Planowanie ognia stale się udokładnia w miarę otrzymania nowych danych.

E. Wydanie wytycznych do kierowania ogniem

W ramach całokształtu przedsięwzięć realizowanych na szczeblu pułku w zakresie przygotowania do kierowania ogniem, między innymi, wydaje się wytyczne dla podległych pododdziałów.

Wytyczne do kierowania ogniem mogą obejmować następujące zagadnienia :

- a/ Sposób określenia nastaw do ognia skutecznego.
- b/ Kierunek zasadniczy strzelania.
- c/ Sposób dowiązania ugrupowania bojowego artylerii oraz orientacji dział i przyrządów obserwacyjnych w kierunku zasadniczym, jakimi siłami i w jakim terminie. Kto ma przeprowadzić sprawdzenie kątomierzy - busoli oraz kontrolę orientacji dział i przyrządów w kierunku zasadniczym, jakim sposobem i w jakim czasie.
- d/ W jakim terminie określić spadek szybkości początkowej dział i jakim sposobem. W jakim terminie zakończyć czyszczenie i segregację amunicji.
- e/ W jakim terminie zakończyć sprawdzenie i regulację przyrządów celowniczych, obserwacyjnych i przyrządów kierowania

ogniem. Jakim sposobem i w jakim terminie określić poprawki na odchyłkę linii celowania i niezgodność kątów podniesienia.

f/ Terminy i sposób odbierania komunikatów meteorologicznych, długości fal i kryptonimy stacji nadających komunikaty. W wypadku określania nastaw do ognia skutecznego na podstawie dokładnego przygotowania, podaje się kierunki, odległości i ładunki, dla których poszczególne pododdziały powinny obliczyć poprawki. Gdy nastawy do ognia skutecznego określa się na podstawie danych dział /moździerzy, wozów bojowych/ nawiązania ogniowego, podaje się : kto wstrzeliwuje cele pomocnicze, jakimi działami, pociskami i zapalnikami, na jakim ładunku, w jakiej grupie kątów podniesienia, w jakim czasie, z jakich stanowisk ogniowych i do jakich celów, kto opracowuje wyniki wstrzeliwania i w jakim czasie przesyła je do sztabu.

g/ Gotowość do ognia skutecznego.

h/ Sposób kierowania ogniem po przesunięciu.

6. Działanie artylerii pułku

A. W okresie organizacji natarcia

Działanie artylerii pułku w okresie organizacji natarcia związane jest z jej zadaniami, które może wykonywać do chwili rozpoczęcia ogniowego przygotowania natarcia.

W ramach osłony przegrupowania i zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia, artyleria pułku zazwyczaj będzie zwalczać : stacje radiolokacyjne i inne środki rozpoznania w celu utrudnienia nieprzyjacielowi prowadzenia rozpoznania oraz kierowania ogniem artylerii: moździerze i artylerię wzbraniającą wykonanie przegrupowania, a w wypadku wykonania przez przeciwnika zwrotu zaczepnego w celu zdeorganizowania przegrupowania naszych wojsk lub poprawienia swego niedo- godnego położenia - jego siły żywe oraz wykryte środki ogniowe.

Wzbranianie nieprzyjacielowi organizacji obrony osiąga się przez wykonywanie ogni z obserwacji i ogni ześrodkowanych.

W ramach realizacji zadań mających na celu wzbronienie nieprzyjacielowi wykonania kontrprzygotowania, artyleria pułku może zwalczać baterie /plutony/, artylerii i moździerzy, punkty dowodzenia i inne ważne cele położone bezpośrednio przed frontem pułku. Ogień otwiera się na sygnał dowódcy wyższego szczebla.

Jeśli mimo tego nieprzyjaciel wykona kontrprzygotowanie, a w ślad za nim uderzy na podstawy wyjściowe naszych wojsk, wówczas artyleria pułku powinna skupić swój ogień w celu obezwładnienia czołowych rzutów zgrupowania uderzeniowego nieprzyjaciela i w ten sposób uniemożliwić mu prowadzenie natarcia. W tym czasie odwód przeciwpancerny pułku zajmuje odpowiednią rubież rozwinięcia, w celu wzmocnienia obrony przeciwpancernej na zagrożonym kierunku, a w razie potrzeby część artylerii przechodzi do odparcia ataku czołgów ogniem z miejsca. O ile odwód przeciwpancerny zajmuje rubież nieplanową, zajęcie tej rubieży w miarę możliwości powinno być poprzedzone jej rozpoznaniem, które może być wykonane przez artyleryjską grupę rozpoznawczą lub bezpośrednio przez dowódcę odwodu przeciwpancernego. W wypadku braku czasu na zajęcie rubieży rozwinięcia /na skutek głębokiego włamania i dużego tempa natarcia nieprzyjaciela/, odwód przeciwpancerny przechodzi do odparcia ataku czołgów ogniem z miejsca.

Dalsze działanie artylerii w tym wypadku będzie zależne od rozwoju sytuacji i nie będzie się różniło od działań artylerii w obronie.

Gdy w pasie natarcia pułku organizuje się rozpoznanie walką, wówczas poprzedza się go nawałą ogniową. W ramach nawały ogniowej obezwładnia się siły żywe i środki ogniowe znajdujące się na kierunkach działania pododdziału wydzielonego do prowadzenia rozpoznania walką i na jego skrzydłach oraz baterie artylerii i moździerzy nieprzyjaciela. Ponadto zwalcza się pojedyncze cele ogniem na wprost.

Wsparcie ataku, pododdziału prowadzącego rozpoznanie walką, wykonuje się ogniem z obserwacji, względnie metodą kolejnych ześrodkowań ogniowych /ześrodkowań ogólnych/ na najważniejsze punkty oporu na głębokość pierwszej pozycji. Artyleria towarzysząca nacierając w ugrupowaniu bojowym pododdziałów piechoty

i czołgów - zwalczą środki ogniowe nieprzyjaciela, umacniają zdobyte rubieże /obiekty/ i przygotowuje się do odparcia ewentualnego kontrataku. Artyleria do ognia pośredniego przygotowuje w tym celu szereg ogni ześrodkowanych i zaporowych na kierunkach zagrożenia.

Wszystkie zadania artylerii realizowane w ramach rozpoznania walką powinny być wykonywane z zapasowych stanowisk ogniowych. Po zakończeniu rozpoznania walką artyleria pułku powinna przejść na główne stanowiska ogniowe.

Podczas rozpoznania walką należy zapewnić sobie możliwość uzyskania jak największej ilości danych o nieprzyjacielu. W tym celu wszystkie środki rozpoznania artylerii pułku powinny być rozwinięte i prowadzić intensywne rozpoznanie, a ponadto stosuje się szeroką wymianę uzyskanych wiadomości przez inne środki rozpoznania.

Gdy w wyniku rozpoznania walką zostaną opanowane pewne obiekty w obronie nieprzyjaciela oraz uzyska się nowe dane, natychmiast wprowadza się odpowiednie zmiany w systemie ognia artylerii pułku na okres ogniowego przygotowania natarcia i przekazuje się je podwładnym.

W wypadku gdy rozpoznanie walką przeistoczy się w ogólne natarcie, może nie zaistnieć potrzeba wykonywania ogniowego przygotowania natarcia. Dlatego cała artyleria pułku z chwilą rozpoczęcia rozpoznania walką powinna być gotowa do natychmiastowego wykonania zadań ogniowych w ramach wsparcia natarcia sił głównych pułku z zapasowych stanowisk ogniowych, ponieważ nie będzie czasu na zajęcie głównych stanowisk ogniowych.

B. W czasie prowadzenia natarcia

Działania artylerii pułku w natarciu rozpoczynają się zwykle od ogniowego przygotowania natarcia. W związku z tym kilka godzin przed natarciem dowódca organizujący działanie artylerii pułku otrzymuje godzinę "G"/termin rozpoczęcia ataku/. Po otrzymaniu godziny "G" sztab artylerii ustala czas astronomiczny układu ogniowego przygotowania natarcia w tabeli ognia oraz przekazuje niezbędne dane podległym pododdziałom.

Ogniowe przygotowanie natarcia rozpoczyna się na rozkaz /sygnał/ dowódcy dywizji/pułku/. W czasie ogniowego przygotowania

natarcia, artyleria i czołgi strzelające z zakrytych stanowisk ogniowych prowadzą ogień zgodnie z tabelą ognia. Działa, czołgi i wyrzutnie PPK wyznaczone do strzelania na wprost, niszczą /burzą/ przydzielone im cele.

Dowódca dowodzący artylerią pułku po podaniu sygnału do rozpoczęcia ogniowego przygotowania natarcia, sprawdza czy wszystkie pododdziały rozpoczęły strzelanie, a następnie obserwuje wyniki ognia podległych pododdziałów oraz działanie wojsk własnych i nieprzyjaciela. O wynikach ognia melduje dowódcy pułku i dowódcy artylerii dywizji.

Ogniowe wsparcie natarcia rozpoczyna się z chwilą wyruszenia piechoty i czołgów z podstaw wyjściowych lub z linii ataku. Sygnał /rozkaz/ do rozpoczęcia ogniowego wsparcia natarcia może podać dowódca dywizji, a w natarciu na oddzielnych kierunkach dowódca pułku lub batalionu. W tym czasie środki strzelające na wprost prowadzą ogień do pojedynczych celów, wykorzystując luki w ugrupowaniu własnych wojsk. Artyleria zwalcza baterie artylerii i moździerzy nieprzyjaciela oraz obezwładnia cele położone przede wszystkim przed frontem nacierających pododdziałów i na ich skrzydłach. Po podejściu nacierających pododdziałów na odległość pasa bezpieczeństwa, dowódcy batalionów podają sygnał do przeniesienia ognia. Sygnał ten przejmują bezpośrednio dowódcy tych pododdziałów artylerii, które wspierają atak czołowych pododdziałów pułku.

Dowódca dowodzący artylerią pułku obserwuje położenie i działanie atakujących pododdziałów i pododdziałów nieprzyjaciela oraz kontroluje odbieranie sygnałów i wykonanie przeniesienia ognia, planuje dodatkowe zadania i kieruje ogniem podległych pododdziałów.

Od chwili rozpoczęcia ataku plutony moździerzy i artylerii towarzysząca działają w ugrupowaniu bojowym kompanii inoogniem z tymczasowo zajmowanych stanowisk ogniowych wspierają atakujące pododdziały.

Po przełamaniu czołowej rubieży obrony npla, za zezwoleniem dcy pułku, podaje się sygnał na przesunięcie części lub całości artylerii na nowe SO. Zmiana PO /SD/ artylerii odbywa się jednocześnie ze zmianą PO /SD/ dców wspieranych pododdziałów i pułku.

OPpanc pułku przesuwa się w toku natarcia między pierwszym a drugim rzutem, na skrzydle najbardziej zagrożonym kontratakami czołgów npla, w gotowości do rozwinięcia i wykonania nakazanych zadań. W toku walki dowodzi nim szef artylerii wg wytycznych dcy pułku.

Jeśli nieprzyjaciel użył w toku natarcia broni jądrowej na nacierające pododdziały pułku, dowódca dowodzący artylerią pułku powinien odtworzyć naruszony system dowodzenia, ustalić położenie i stan podległych pododdziałów, a w miarę potrzeby zorganizować likwidację skutków tych uderzeń oraz udokładnić zadania ogniowe artylerii i sposób współdziałania.

W celu umocnienia ważnych pod względem taktycznym rubieży /obiektów/ wysuwa się na nie artylerię towarzyszącą, OPpanc i pojedyncze baterie, które zajmują odkryte SO i przygotowują się do odparcia kontrataków czołgów nieprzyjaciela. Pozostała część artylerii dyspozycyjnej przygotowuje na tych kierunkach ogień z zakrytych SO.

W osłonie wprowadzenia do walki drugiego rzutu pułku bierze udział z zasady całość artylerii wzmocnienia oraz działająca na tym kierunku artyleria towarzysząca.

Artyleria pułku obezwładnia siły żywe i środki ogniowe przed frontem i na skrzydłach rubieży wprowadzenia oraz plutony młóździerzy przeciwnika. Czas trwania nawały ogniowej poprzedzającej wprowadzenie do walki drugiego rzutu pułku powinien zapewnić osłonę jego podejścia i rozwinięcia na rubieży wejścia do walki, a jednocześnie skuteczne obezwładnienie sił żywych i środków ogniowych na rubieży oporu.

Wsparcie natarcia drugiego rzutu, po wprowadzeniu go do walki, jest wykonywane przez artylerię organiczną i wyznaczony pododdział artylerii wzmocnienia, a w razie potrzeby również przez pozostałą artylerię będącą w dyspozycji dowódcy pułku.

Podczas odpierania kontrataku npla, na zagrożonym kierunku ześrodkowuje się ogień artylerii wzmocnienia, rozwija OPpanc,

a niekiedy wykorzystuje się niektóre baterie ze składu artylerii dyspozycyjnej do strzelania na wprost. Artyleria pułku może zwalczać odwoły nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania, w czasie marszu oraz na rubieżach rozwinięcia do kontrataku. Z chwilą rozpoczęcia kontrataku przez nieprzyjaciela, artyleria odgradza ogniem zaporowym jego piechotę od czołgów, które z kolei niszczone są ogniem na wprost artylerii towarzyszącej, OPpanc i wydzielonych baterii artylerii do strzelania na wprost.

Podczas przełamania kolejnych rubieży obronnych nieprzyjaciela z marszu, artyleria rozwija się odpowiednio wcześniej, zwalczając artylerię i moździerze przeciwnika osłania podjęcie i rozwinięcie się wspieranych pododdziałów, po czym obezwładnia siły żywe i środki ogniowe rozmieszczone na rubieży oporu. Wsparcie natarcia w toku przełamania tej rubieży jest wykonywane ogniem z obserwacji pojedynczych baterii /plutonów/ oraz ogniem dział towarzyszących.

Forsowanie przeszkód wodnych przez pododdziały pułku powinno odbywać się z zasady z marszu. Aby umożliwić wykonanie tego zadania, do czasu podjęcia wspieranych pododdziałów do przeszkody wodnej, powinny być obezwładnione wszystkie cele rozmieszczone nad linią brzegową nieprzyjaciela lub podchodzące kolumny nieprzyjaciela zdążające do obsadzenia przeszkody wodnej. W tym celu artyleria wzmocnienia musi być rozwinięta zawczasu i na większych odległościach. Działa i wyrzutnie PPK-towarzyszące pododdziałom pułku, rozwijają się nad linią brzegową niszcząc ogniem na wprost wszystkie środki ogniowe nieprzyjaciela rozmieszczone na przeciwległym brzegu. Pokonanie przeszkody wodnej przez wspierane pododdziały powinno być dokonane pod przykryciem ognia artylerii z zakrytych SO i na wprost; część organów dowodzenia artylerii i lekkie działa towarzyszące powinny pokonywać przeszkodę wodną razem z wspieranymi pododdziałami.

Udział w przygotowaniu przelotu i lądowania oraz w wspieraniu walki taktycznego desantu powietrznego przez artylerię pułku może mieć miejsce wówczas, gdy jest on wysadzany na kierunku natarcia pułku i na małej głębokości.

W takich wypadkach artyleria pułku główny wysiłek skupia na zwalczaniu środków OPL przeciwnika na kierunku przelotu desantu, na obezwładnieniu wojsk nieprzyjaciela w rejonie lądowania oraz na wsparciu walki desantu gdy rejon desantowania jest w zasięgu jej ognia. Oprócz tego, artyleria skutecznym wsparciem umożliwia szybkie podejście nacierających pododdziałów pułku do rejonu desantowania.

Zakończenie

W skrypcie rozpatrywano najważniejsze zasady użycia i działania artylerii pułku w natarciu. Gruntowna znajomość omawianych zasad jest niezbędna, aby każdy mógł prawidłowo rozwiązywać poszczególne zagadnienia w czasie najbliższych zajęć i ćwiczeń oraz w dalszej praktycznej działalności.

Bibliografia:

1. Regulamin walki Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej /dywizja - pułk /. Wydanie MON, Warszawa 1964r.
2. Taktyka artylerii naziemnej. Podręcznik cz.II. Wydanie MON, Warszawa 1962r.

Załączniki :

1. Zadania artylerii pułku w ogniowym przygotowaniu natarcia.
2. Zadania artylerii pułku w ogniowym wsparciu natarcia.
3. Ugrupowanie artylerii pułku w natarciu.
4. Elementy mapy kierowania ogniem, dotyczące działania OPpanc pułku w natarciu.
5. Wariant ugrupowania bppanc pz na rubieży rozwinięcia.
6. Wariant ugrupowania bppanc pz na rubieży rozwinięcia.

Wydrukowano w 100 egz.

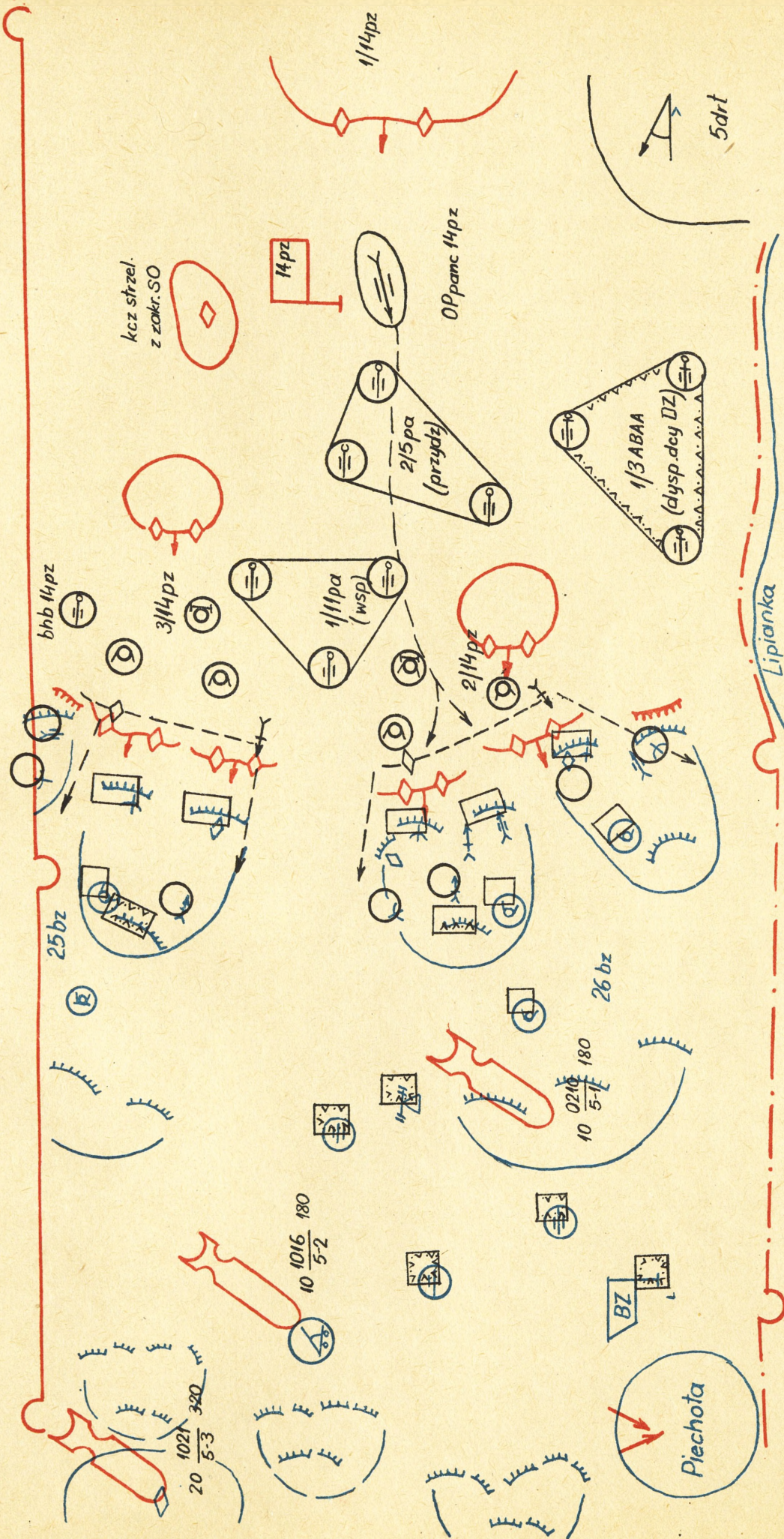
Egz. nr 1 - 100 Bibl. Tajna

Wyk. płk dr Kaganiec
Druk LC dnia 25.10.66r.
Nr ks.masz. 02965/WW

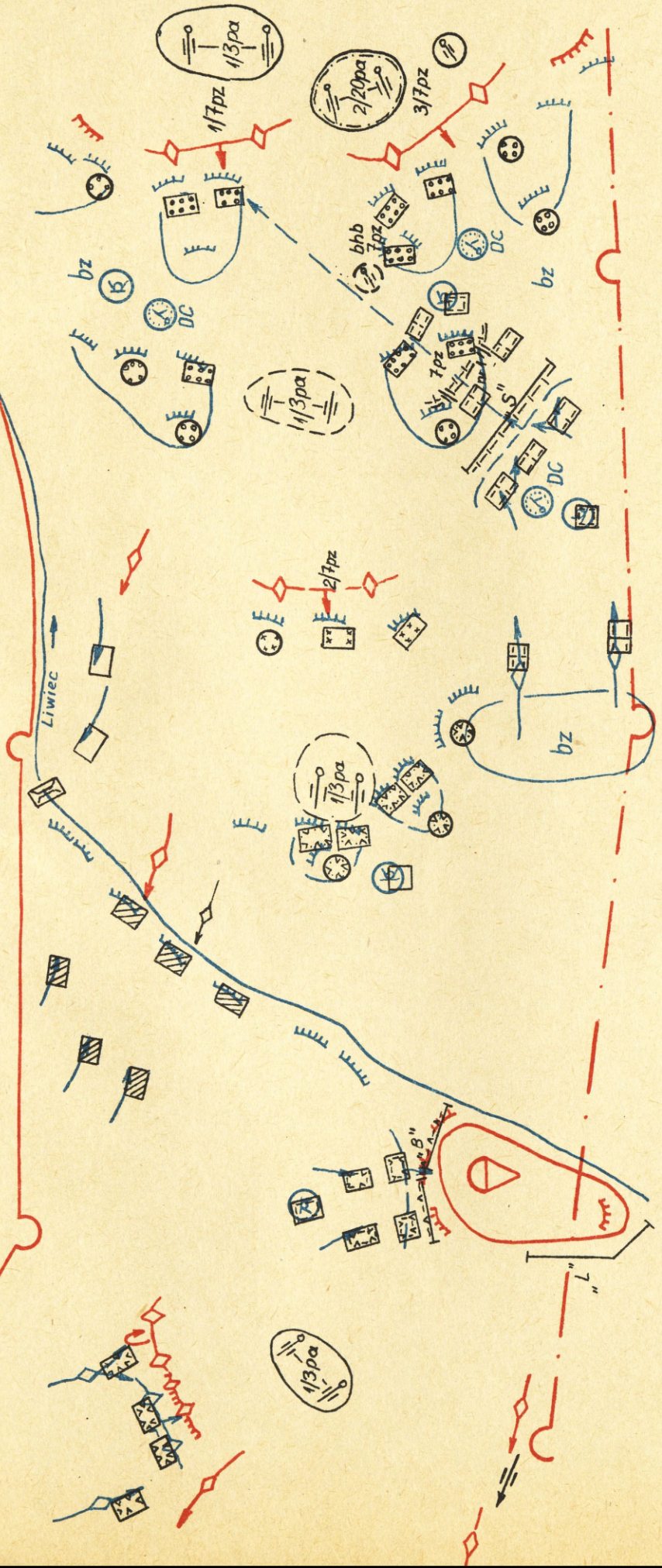
OPRACOWAŁ
ADIUNKT KATEDRY TWRI A

płk dr Kazimierz KAGANIEC

ZADANIA ARTYLERII PUŁKU W OGNIOWYM PRZYGOTOWANIU NATARCIA

ZADANIA ARTYLERII PUŁKU W OGNIOWYM WSPARCIU NATARCIA

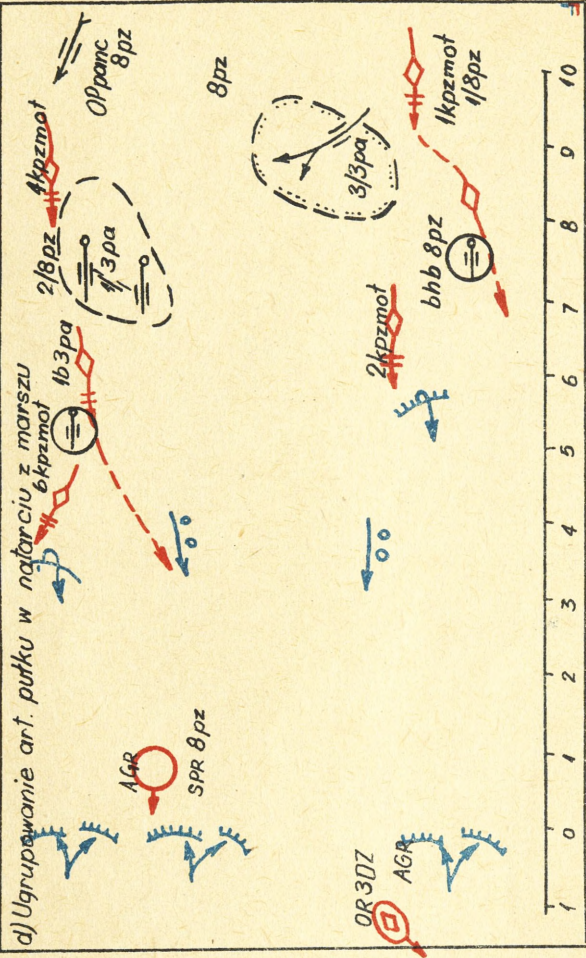
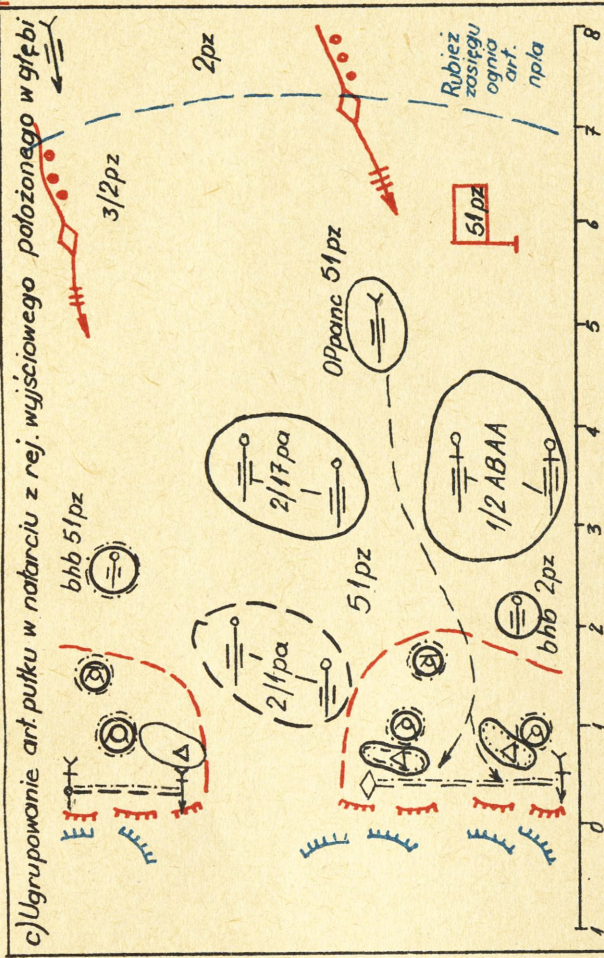
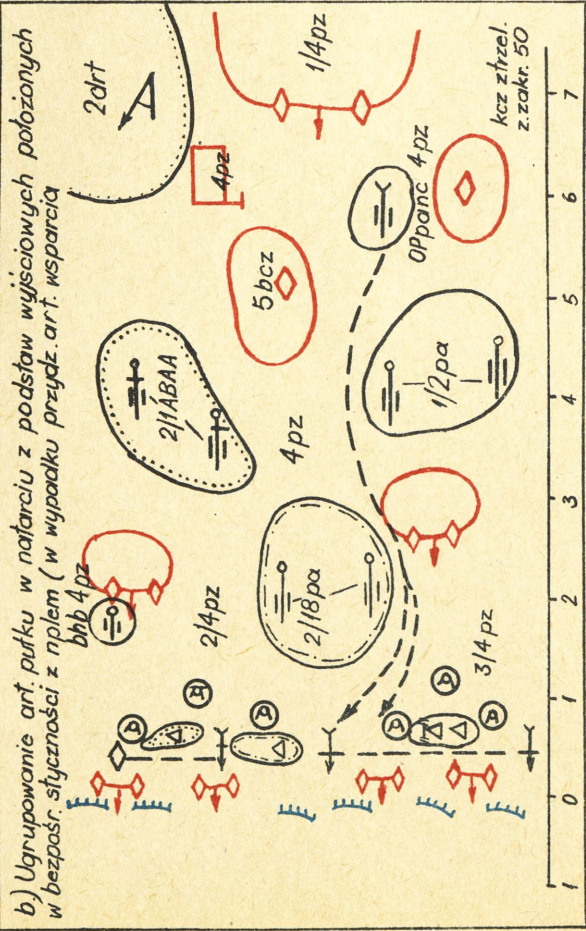
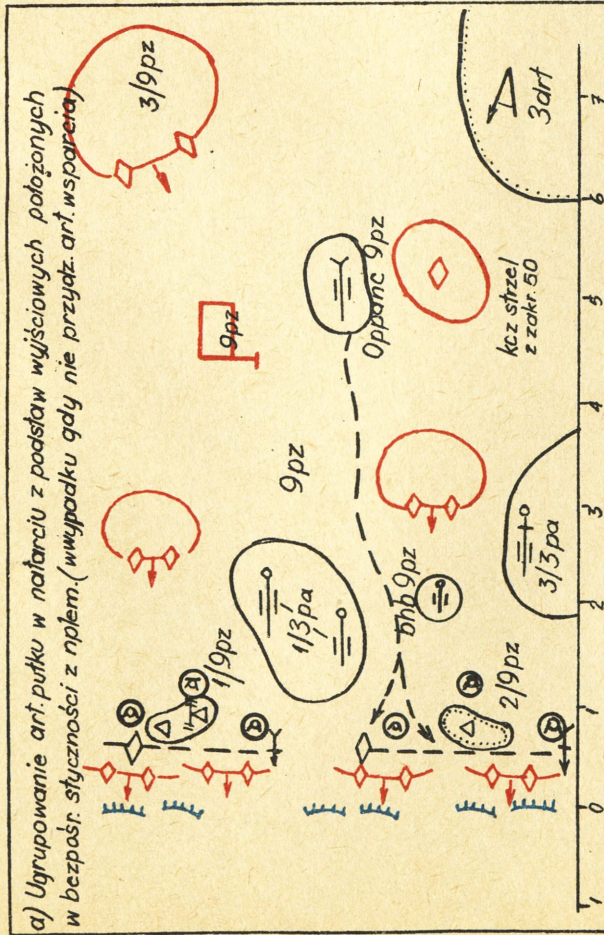
LEGENDA:

Wykonywane zadania w OWN:

	zwalczanie taktycznych środków napadu jądrowego npla;		wsparcie pododdziałów pułku przelatujących kolejne rubieże
	wsparcie ataku pododdziałów przelatujących I pozycję obrony npla;		obronne npla;
	zwalczanie moździerzy i udział w zwalczaniu artylerii npla;		stworzenie warunków forsowania przeszkody wodnej z marszu;
	odparcie kontrataku odwodów npla;		ostona przelotu, lądowania i walki taktycznego desantu powietrz.
	wsparcie wprowadzonego do walki II rzutu pułku;		działanie artylerii w boju spotkaniowym;
	obezwładnienie odchodzących pododdziałów npla;		działanie artylerii w pościgu;
			SO artylerii wsparcia;

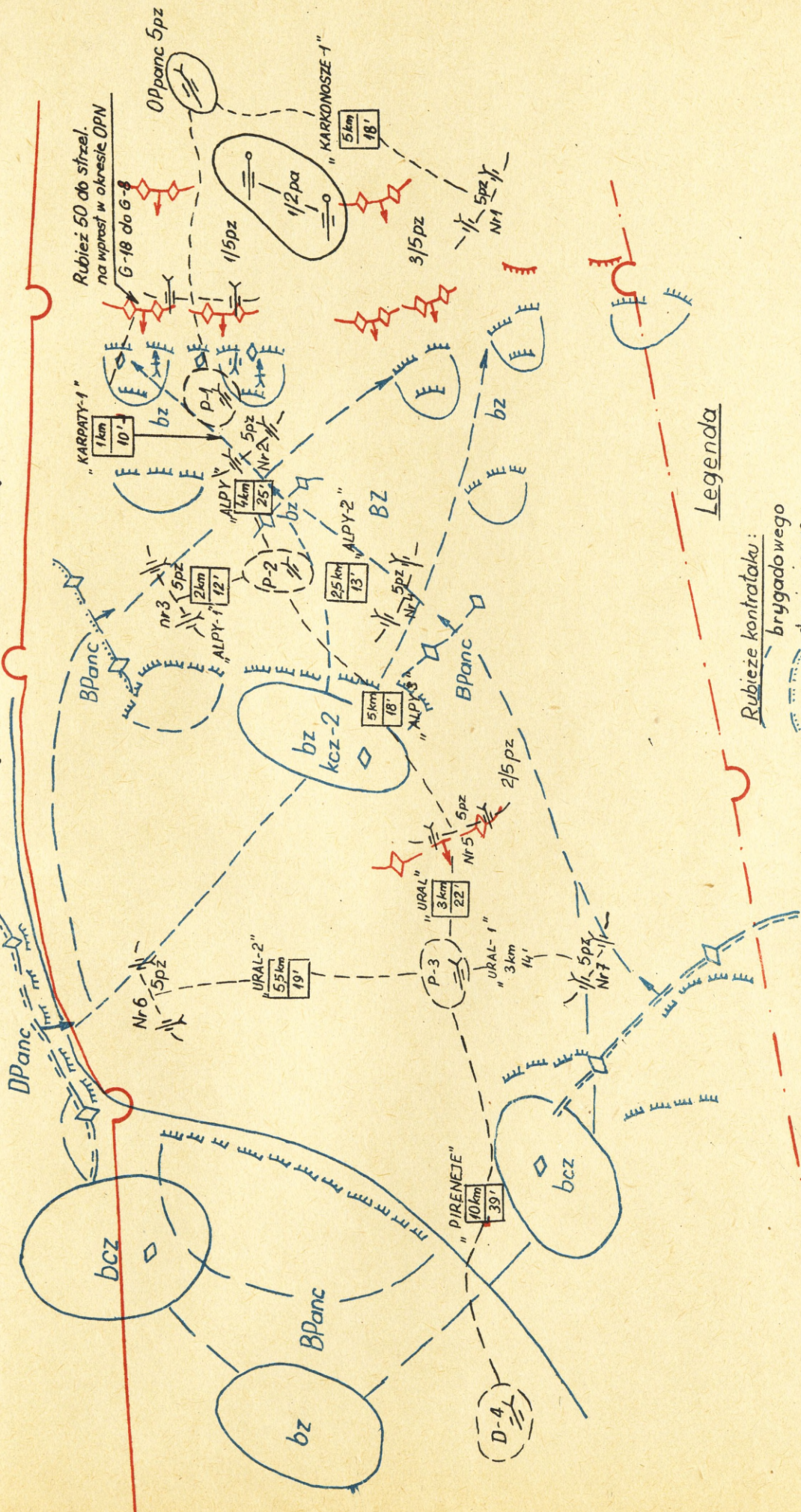
UGRUPOWANIE ARTYLERII PULKU W NATARCIU

Załącznik nr 3

Antyleria organiczna i przydzielona
 Antyleria wsparcia
 Antyleria dyspozycyjna duwizji

ELEMENTY MAPY KIEROWANIA OGNIEM DOTYCZĄCE DZIAŁANIA OPPANC OPpanc PŁĘKU W NATARCIU

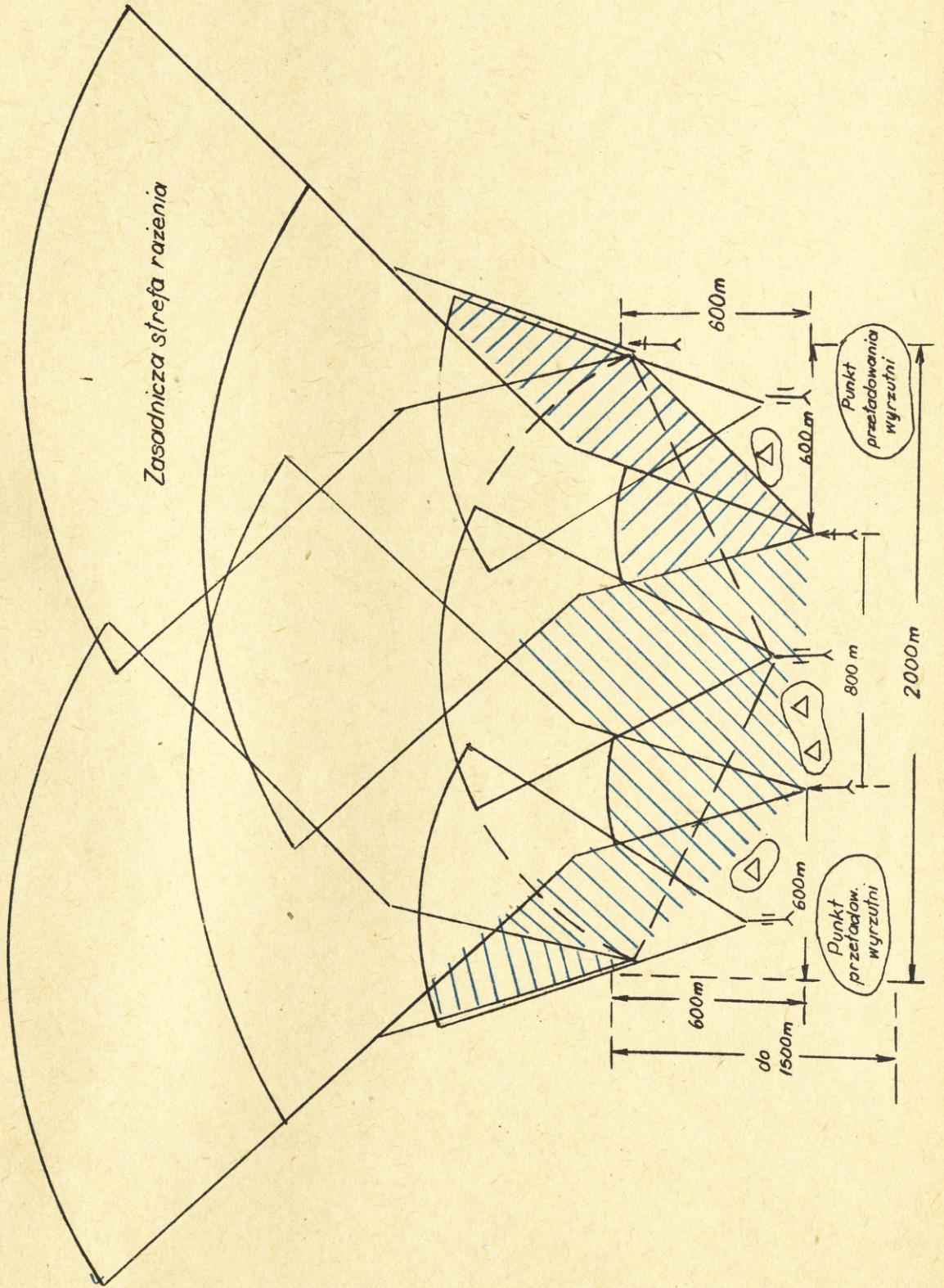
Legenda

Rubieże kontrataku:
 ————— brygadowego
 - - - - - dywizyjnego
 = = = = = korpusnego

Czas do kalkulacji

1. Zwnięcie w rejonie pośrednim: 5'
2. Rozwnięcie w rejonie pośrednim: 10'
3. Czas rozwinięcia na rubieży: 3'
4. Szybkość marszu między rejonami
5. Szybkość marszu na rubież rozwinięcia: 30 km/godz. (1 km) 2 min

WARIANT UGRUPOWANIA bpponec pz NA RUBIEŻY ROZWIWIĘCIA [UGRUP. W LINIĘ PLUTONÓW]

WARIANT UGRUPOWANIA bpranc pz NA RUBIEŻY ROZWINIĘCIA GRUP W LINIĘ PLUTONÓW I

